Jaargang 108. Vrijdag, 11 Mei 1849. No. [illegible]

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

AANBESTEDING.

[BUR]GEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Gro*[*ningen*] zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, [W]OENSDAG, den 28sten Mei 1849, des middags te 12 [uren,] in een der Vertrekken van het Raadhuis dezer Stad, [bij In]schrijving en Opbod aan te besteden:

[Het] ONDERHOUD van de REVERBÈRES en LANTAAR[NS], ENZ., behoorende tot de VERLIGTING der STRA[TEN] dezer STAD, *voor één jaar.*

Voorwaarden van Aanbesteding zullen van heden ter [STAD]S SECRETARIJ ter lezing liggen, en nadere Inlich[tingen] te bekomen zijn bij den Stads Bouwmeester.

[GRO]NINGEN, 10 Mei 1849.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

SCHUTTERIJ.

[B]URGEMEESTER EN WETHOUDEREN der [Stad] *Groningen*, gelet hebbende op artt. 1, 2, 6, en 9 [der W]et op de Schutterijen van den 11den April 1827 [(*Staats*]*blad no.* 17), brengen bij deze ter kennis van een' [ieder], dat de Registers ter inschrijving voor de dienst der [Schutt]erij zullen geopend worden op den 15den Mei aanstaande; [dat] tot deze inschrijving verpligt zijn, en daartoe mitsdien [worde]n opgeroepen alle ingezetenen dezer Gemeente, die in het [jaar 18]24 zijn geboren; dat mede tot deze inschrijving zijn ver[pligt] die, welke geboren zijn in 1815 tot 1823 ingesloten, en [die zich] ter Stede, sedert de vorige inschrijving, uit andere [plaatse]n met de woon hebben nedergezet, waaronder ook zijn [begrep]en de militairen, die sedert dien tijd derzelver paspoort [verkre]gen en zich alhier gevestigd hebben, alsmede de zich in [deze S]tad gevestigd hebbende vreemdelingen (waardoor ver[staan] worden zij, die hun voornemen, om zich in dat Rijk [neder] te zetten, hebben aan den dag gelegd, hetzij door eene [uitdru]kkelijke verklaring, hetzij door het werkelijk overbren[gen v]an den zetel van hun bestaan herwaarts, zonder dat [de tij]delijke uitoefening van een bedrijf of handwerk in eeni[ge on]dergeschikte betrekking als zoodanig voornemen wordt [aangem]erkt); dat van de inschrijving niemand der bovengenoem[de pe]rsonen, al vermeende hij tot de vrijgestelden of uitge[sloten]n te behooren, is uitgezonderd, en dus ook niet die [person]en, welke reeds hun ontslag uit de Schutterlijke dienst [hebbe]n bekomen; zullende degenen, die bevonden zullen [worde]n, zich niet vóór den 1sten Junij aanstaande te heb[ben d]oen inschrijven, ambtshalve ingeschreven en door den [Schutt]ersraad verwezen worden tot eene geldboete, terwijl [zij bo]venboven zonder loting bij de Schutterij zullen wor[den in]gelijfd, indien het zal blijken, dat er tijdens de ver[zuimde] inschrijving geene redenen tot uitsluiting of vrijstel[ling v]an hunnen aanzien bestonden. En ten einde de in[schrijv]ing behoorlijk geschiede, en zij, die daartoe volgens [voorme]lde bepaling verpligt zijn, niet komen te verval[len in] de straf, op de verzuimde inschrijving vastgesteld, [w]orden dezelve ten ernstigste aangemaand, om zich van [een ge]boorte-extract te voorzien en zich alzoo van hunnen [juisten] ouderdom te verzekeren; voorts uitgenoodigd, om op [de na]volgende dagen, des voormiddags van 9 tot 12 uur, [zich te]r inschrijving te vervoegen aan het Bureau van In[kwarti]ring in het Raadhuis alhier, daarbij tevens de *roode* [letter] en het *Nommer* van hunne woning opgevende, te we[ten: di]e, welke wonen in de roode letters

[A,] B, C, D, E, F, G, H, I, K, L en M, op Maan[dag, d]en 21sten Mei 1849;

[N,] O, P, Q, R, S, T, U, V, W, X, IJ en Z, op [Dins]dag, den 22sten Mei 1849.

[Voor]ts gelet hebbende op art. 7 van Zijner Majesteits be[sluit v]an den 7den September 1828 (*Staatsblad* no. 35) roe[pen zij m]ede bij deze op alle personen, welke, als gehuwd of [als we]duwenaars met kind of kinderen, in het afgeloopen [jaar i]n de termen zijn geweest, om uit dien hoofde in de [tweede] klasse van de algemeene rol der Schutterij te wor[den ge]bragt, doch sedert dien tijd de bevoegdheid hebben [verkreg]en om in die klasse te verblijven, en dus alsnu in [de eers]te klasse der voor dit jaar te stellen algemeene Schut[terij] geplaatst moeten worden, om van dusdanige veran[dering] van omstandigheden schriftelijk kennis aan Burge[meeste]r en Wethouderen te geven, of, zich daartoe ter Stads [Secreta]rij aan te melden, des middags van 12 tot 1 uur, [vóór d]e aan te vangen inschrijving, en dus uiterlijk tot den [15den] Mei aanstaande; zullende, wanneer deze kennisgeving [door] de belanghebbenden mogt zijn verzuimd, en zij dus [te]n gevolge niet bij de Schutterij zouden zijn ingelijfd, [door B]urgemeester en Wethouderen proces-verbaal tegen hen [worde]n worden opgemaakt en aan de regtbank toegezonden, [ten ei]nde op de nalatigen toe te passen de strafbepaling van [art. ..]der wet van den 6den Maart 1818 (*Staatsblad no.* 12), [bepale]nde eene geldboete van ten hoogste *f* 50 — 00, en eene [gevan]genis uiterlijk van drie dagen, hetzij ieder afzonderlijk [of] beide straffen te zamen.

[Voorts] brengen Burgemeester en Wethouderen ter kennis [van de]genen, welke hun 34ste jaar hebben voleindigd, en [bij de] Schutterij ingelijfd zijn geworden, dat zij, *indien zij* [*zulks v*]*erkiezen*, hun ontslag kunnen reclameren; waarom een [ieder]r, die van dit regt wenscht gebruik te maken, aan[gemaa]nd wordt, zulks ter kennis van Burgemeester en [Wetho]uderen dezer Stad te brengen, door eene verklaring [daarvan]e schriftelijk te doen en ter Secretarij te bezorgen, [uiterlij]k vóór den 15den Mei aanstaande; vermits al de[genen,] welke zulks niet mogten verrigten, beschouwd zullen [worde]n hun ontslag niet te verlangen en als Vrijwilligers [te blij]ven dienen.

[En o]pdat deze kome ter kennis van de Ingezetenen, zal [deze]r in de *Groninger Courant* geplaatst en voorts aange[slagen] worden, waar zulks te doen gebruikelijk is.

[Gedaa]n ten Raadhuize te *Groningen*, den 3 Mei 1849.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

NOTIFICATIE.

[BU]RGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad [*Groni*]*ngen* brengen ter kennis van de Ingezetenen, dat, [met] den 1sten Mei aanstaande af de SCHUTSTAL niet [meer] zal zijn gevestigd in de Herberg de *Oude Munster*, [waar] dezelve volgens art. 199 van het REGLEMENT van [POLI]TIE dus verre voortdurend is geplaatst geweest, en [dat], dat van dien tijd af als SCHUTSTALLEN dezer ge[meent]e worden aangewezen de navolgende localen, te weten:

[Buite]n de Heerepoort, in het Logement van D. G. [...]MA.

Buiten de Apoort, in de *Stads Herberg*, bij G. SMIT.

Buiten de Boteringepoort, in de Herberg *de Zoutkamp*, bij H. MENSINGA.

En opdat deze kome ter kennis van een' ieder, zal dezelve in de *Groninger Courant* worden geplaatst en voorts gedrukt en aangeslagen.

Gedaan te *Groningen*, den 26sten April 1849.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen, ingevolge eener daartoe bekomen aanschrijving van HEEREN GEDEPUTEERDE STATEN dezer Provincie, d.d. 17den dezer, (*Provinciaal Blad* no. 33), ter kennis van de belanghebbende Ingezetenen, dat bij Koninklijk besluit van den 24sten Maart ll. (*Staatsblad* no. 39) voor den afkoop der EEUWIGDURENDE RENTEN, CIJNZEN, TIJNZEN, UITGANGEN, LEGSCHATTEN, GRONDRENTEN, ERFPACHTEN en ANDERE PRAESTATIEN, behoorende tot 's RIJKS DOMEINEN, een NIEUWE MAATSTAF is vastgesteld, welke het den debiteur gemakkelijk maakt, zijne Goederen van dergelijke schulden vrij te maken.

En zal deze in de *Groninger Courant* worden geplaatst.

Gedaan te *Groningen*, den 26sten April 1849.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

Ingezonden Stukken.

DE NIEUWE ROTTERDAMSCHE COURANT.

In de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* van den 7den Mei, 2de editie, wordt uit Groningen, d.d. 4 Mei, gemeld: „dat, daar de Hoogleeraar DE LA FAILLE, als lid der Com„missie ter herziening der Geneeskundige wetten, gedurig „afwezig is, en de Hoogleeraar SEBASTIAN geruimen tijd „ongesteld is geweest, het onderwijs bij de Geneeskundige „Faculteit slechts door eenen Hoogleeraar, den heer ERME„RINS, gegeven werd;" met bijvoeging, „dat het, ten min„ste met betrekking tot het Geneeskundig onderwijs alhier, „geen ongeluk zoude zijn, indien het plan van ineensmel„ting der Akademiën zoude doorgaan."

Hoe afkeerig ook van couranten-polemiek, zijn wij der waarheid verschuldigd te verklaren, dat de Hoogleeraar DE LA FAILLE, de laatste maal zeer onverwacht en dringend tegen den 18den April naar 's Hage opgeroepen als lid der bovengenoemde Commissie, reeds den 23sten hier was teruggekeerd, onmiddellijk zijne lessen weder heeft hervat, en nu, bij de gewone uren, nog vier malen 's weeks het morgen-uur van 7 tot 8 heeft gevoegd; — en dat de Hoogl. SEBASTIAN, die het geheele jaar, behalve in de Paaschvacantie, niet was ongesteld geweest, en evenmin één enkel uur heeft moeten verzuimen, nu wegens ziekte zes dagen later dan gewoonlijk zijne lessen weder heeft aangevangen.

Gedurende *die weinige dagen* dus hebben beide genoemde Heeren, waarlijk om eene *causa sontica*, geen onderwijs gegeven; en daarop wordt nu *uit Groningen* het voorstel gegrond ter ineensmelting van Akademiën: — en dit voorstel wordt, zonder nader onderzoek naar de waarheid der daadzaak, of zonder het schandelijke en ongerijmde er van in te zien, *crude* aan het publiek opgedischt door de redactie der *N. Rott. Courant*, een dagblad, dat waarlijk goed begon en eene schoone toekomst beloofde, maar nu reeds geheel schijnt te zullen vallen in de ellendige categorie van het *Handelsblad!* — Het is voor de eer dier redactie, om van hare courant de blaam van een lasterblad of paskwil af te werpen, onmisbaar, dat zij openlijk bekend make, uit welken hoek en door wien aan dezelve zulk een onwaar berigt met dat laaghartig voorstel is medegedeeld; opdat het publiek regt spreke over een' man, van wien MARMONTEL getuigt: „*celui qui imprime le symbole de la vérité* „*au mensonge, est un falsificateur qui abuse de la foi* „*publique; et sous ce rapport général, le menteur est un* „*homme infâme.*"

Zoude het waarlijk een *Groningsch* correspondent zijn, die op zulk eene laaghartige wijze met heiligschendende hand tracht een gebouw te ondermijnen en te vernielen, waarop de plaats zijner inwoning met zoo veel regt kan trotsch zijn? Het is bijna ongeloofelijk, dat de eerlijke, welmeenende Groningers zulk eene slang in hun' boezem zouden koesteren, die men met regt kan noemen „*l'ame* „*née dans la crasse et nourrie dans la rouille.*" Voorzeker behoort de schrijver van dat schandelijk stuk niet tot de studenten; deze toch kennen te goed de werkzaamheid hunner Professoren, en zouden zich ook niet ligt beklagen over te weinige collegie-uren: — of is het de geheime poging eener Factie, die de Akademie, het brandpunt van licht en beschaving, wenscht opgeheven te zien, en reeds zijdelings gretige blikken werpt op het nog niet voltooid zoo schoon verrijzend Akademie-gebouw?

Groningen is vrij gerust op het voortdurend bezit van de schoonste parel uit hare stedekroon, van hare Hoogeschool; zij kent haar *regt* op zulk eene stichting, die zij eenmaal kocht tegen afstand van vele en groote goederen, en die zij gedurende derdehalf eeuw met eere handhaafde; — zij weet, dat die inrigting beantwoordt — of gebragt kan worden in een' staat, die beantwoordt aan de tegenwoordige eischen der wetenschap; — zij is gerust op de persoonlijke denkwijze van den Koning, die te regt het geluk der Natie zoekt in de uitbreiding van verlichting, beschaving en wetenschap; — zij vreest niet, dat de Staten-Generaal vereenvoudiging en bezuiniging zullen trachten te vinden in het Vandalisme van vernietiging eener Hoogeschool; — zij weet en is innig overtuigd, dat provinciale en stedelijke Regeringen benevens Curatoren alles willen aanwenden tot behoud en opluistering van deze; — en ook daarom heeft Groningen zich tot hier toe verre afgehouden van vernederende en kruipende kunstgrepen om hare Akademie te behouden; zij heeft geene petitiën laten teekenen door schreijende en bevende handwerkers, heeft niet gesnoefd en getrompet over alle haar ten dienste staande gelegenheden tot onderwijs; heeft geene voorstellen gedaan, om ook binnen hare muren voor den overleden Koning een standbeeldje op te rigten; heeft niet den Koning onophoudelijk met commissiën en aanspraken bestormd, — maar gevoelt niet minder het onmisbare, het regtmatige, het noodzakelijke eener Hoogeschool, wier bestaan voor haar eene levenskwestie is; gelijk hare opheffing deze stad en de geheele provincie langzamerhand zoude terugbrengen tot een' vroegeren staat van ruwheid, onkunde en barbaarschheid. Ook daarom zal zich Groningen voor hare Akademie gaarne opofferingen en bijdragen getroosten, voor zoo verre die noodzakelijk zijn; — maar zoude ook, bij een dreigend gevaar om die te verliezen, niet schreeuwen of petitioneren, maar handelen.

GRONINGEN, 8 Mei 1849. †††.

De noodzakelijke uitbreiding van 't Geneeskundig Onderwijs

aan onze Hoogeschool, en de eenvoudige en voldoende wijze, waarop die — onzes oordeels — konde en behoorde te worden tot stand gebragt, heeft ons aanleiding gegeven tot het schrijven van het desbetreffende artikel in het no. dezer Courant van den 4den dezer.

Het was ons natuurlijk zeer aangenaam al dadelijk te ontwaren, dat onze wijze van zien algemeen gedeeld wordt, en voornamelijk dat de goede verwachtingen, die wij nopens het bestuur onzer Stad en Hoogeschool te dien aanzien koesterden, allezins bewaarheid worden.

Ons artikel schijnt echter denzelfden dag, waarop het geplaatst werd, aanleiding te hebben gegeven tot een klein correspondentie-artikeltje in de *Nieuwe Rott. Courant* van Maandag l.l., 2de editie, waarvan wij vooral de strekking ten hoogste afkeuren. Immers zoo leest men in genoemde Courant:

„* GRONINGEN, 4 Mei.

„Daar de Hoogleeraar BAART DE LA FAILLE als lid der com„missie ter herziening der geneeskundige wetten, gedurig af„wezig is, en de hoogleeraar SEBASTIAN geruimen tijd onge„steld is geweest, werd het onderwijs bij de geneeskundige „faculteit slechts door eenen hoogleeraar, den heer ERMERINS „gegeven. Wij ondervinden dus in ruime mate het nadeeli„ge, dat de zoo menigvuldige geneeskundige vakken slechts „aan drie hoogleeraren zijn opgedragen, en moeten wij, tot „ons leedwezen erkennen, dat het ten minste met betrek„king tot het geneeskundige onderwijs alhier, geen ongeluk „zoude zijn, indien het plan van ineensmelting der academiën „zoude doorgaan."

Dit berigt is onjuist, en heeft eene aan onze Hoogeschool vijandige strekking; — eene strekking, die waarlijk geen nieuw voedsel behoeft te erlangen uit onze stad zelve.

Dit berigt is *onjuist*, 1) omdat de Hoogleeraar DE LA FAILLE in geenen deele „gedurig" afwezig is wegens zijn lidmaatschap der genoemde commissie, en 2) omdat de Hoogleeraar SEBASTIAN gelukkig in geenen deele „geruimen tijd" ongesteld is geweest. — Gaarne stemmen wij toe, dat het nadeelig is, dat het onderwijs in de geheele Geneeskunde thans aan een zoo beperkt personeel is opgedragen, en dat het ten hoogste wenschelijk is, dat hierin de zoo noodige verbetering kome, — wij hebben dit reeds in ons vorig artikel genoeg gezegd; — maar wij bestrijden de gevolgtrekking, waartoe de Correspondent der *N. Rott. Ct.* uit die nadeelige gesteldheid van zaken komt. Uit die gesteldheid toch volgt niet, „dat het geen ongeluk zoude zijn, indien het plan van ineensmelting zoude doorgaan," — maar daaruit volgt niets anders, dan dat het meer dan tijd is, het docerende personeel uit te breiden, waarop reeds zoo dikwijls en van alle zijden te regt is aangedrongen. Het zoude alzoo meer logisch geweest zijn, indien de berigtgever der *N. Rott. Ct.* tot *dit* besluit ware gekomen: — want *zijn* wensch behoeft immers niet vervuld te worden, om hier een *goed* en *volledig* geneeskundig onderwijs te bekomen, zoo als in ons eerste artikel reeds voldoende — naar wij meenen — is aangetoond.

Men heeft gevraagd, of het ook zaak zoude zijn, dat de stem van Groningen's ingezetenen over het geheel en vereenigd zich ter zake van 't behoud onzer Hoogeschool deed hooren? Wij voor ons gelooven, dat het daartoe op dit oogenblik niet de tijd is; vooral niet, omdat, naar het nu immers is gebleken, èn Stads regering èn heeren Curatoren de gewigtige zaak der Hoogeschool krachtig hebben aangevat.

Over de Venterij bijlangs de huizen.

Het is wenschelijk, dat, nu de Grondwet gewijzigd is, als eene zaak van veel belang in aanmerking mag worden genomen, de nu sinds eenige jaren meer uitgebreide, zeer nadeelig werkende venterij voor den huiszittenden handel- of neringdoenden, en wel inzonderheid in het vak van koloniale waren, die in vele en meest alle kleine gemeenten te lande plaats vindt.

Buitengewoon groot is het aantal kooplieden, die met korven, manden, pakken, enz. bijlangs de huizen rondventen; de huiszittende handel of nering is en wordt al meer en meer daardoor benadeeld, en zal, als dit zoo voortduurt, onbestaanbaar zijn, wanneer de daartoe magtige hand hen niet beschermt.

De huiszittende handel- of neringdoenden moeten lands-, plaatselijke-, kerkelijke lasten, enz. betalen; de venters betalen slechts een gering patentgeld, loopen daarmede het geheele Rijk door, dringen zich (en niet zelden tot hinder der bewoners) de een voor, de ander na, huis aan huis binnen, bederven menig huisgezin bij afwezigheid des mans, door de *niet* standvastige vrouw, *en deze worden het meest aangezocht*, overbodige dingen, snoeperijen, fraaijigheden en wat niet al, op te dringen voor geld, of, waar dit ontbreekt, voor kleedingstukken, boter, eijeren, spek, graan, of wat maar waarde heeft te verruilen, veelal met onbetamelijken woeker voor den venter. — Wanneer een en ander benoodigde uit den winkel gehaald werd, waar kwaliteit en kwantiteit veelal beter en reiner zijn, dan zou menige cent bespaard en vele huisgezinnen voor eenen anders gewissen ondergang bewaard blijven.

Die venterij werkt onbetwistbaar veel nadeeliger op het zedelijk karakter der vrouwen, dan wel oppervlakkig zal worden gedacht. Meer zaakkundigen zullen echter met mij van oordeel zijn, dat de koopers, zoo wel als huiszittende neringdoenden veel, zeer veel daardoor hebben te lijden.

Het ware alzoo te wenschen, dat men inzag, hoe verderfelijk het is, zich met dien zedebedervenden venthandel in te laten. Men zou alsdan die personen eens vooral afwijzen, alle benoodigdheden uit den winkel doen komen, en hierdoor zoo wel het belang des huisgezins bevorderen, als dat van hunne mede-ingezetenen helpen handhaven. Het Bestuur des Rijks zou die venterij kunnen tegenwerken en de huiszittende nering ondersteunen, als het venterspatentregt van vijf tot tienmaal verhoogd werd: het eerste van toepassing binnen de gemeente, het andere voor buiten de gemeente. — Neringdoende personen in de provincie Drenthe zijn voornemens, zich daaromtrent aan de bevoegde autoriteit te wenden. Mogten ook belanghebbenden uit andere gewesten hun belang deswege inzien, ten einde datgene te erlangen, wat zoo zeer het algemeen welzijn, als inzonderheid de huiszittende nering vordert.

A V. KANAAL. *Neringdoende.*

ITALIE.

Staat der zaken in Italië.

Romeinsche Republiek.

De jongste regtstreeksche berigten uit Rome loopen slechts tot den 26sten en den 27sten April. Den 26sten sprak men nog steeds van het bieden van tegenstand, van het opwerpen van barrikades, enz. Men ging voort met het uitvaardigen van gloeijende proclamatiën en vurige protesten. — Maar het zal te bezien staan, of deze geestdrift tegen over den vijand zal stand gehouden hebben. Particuliere berigten uit Rome verzekeren, dat elke tegenstand onmogelijk is.

— Het Toulonsche blad *la Sentinelle* van den 2den dezer meldt: „ Generaal *Oudinot*, eenige onrust te Civita Vecchia bespeurende, deed het Romeinsch garnizoen, sterk 400 man, ontwapenen.

Op den 28sten April is de generaal naar Rome op marsch gegaan; hij dacht er daags daarna binnen te trekken, maar de passage was gestremd door 't wegnemen eener brug. Op den 30sten April of den 1sten Mei dacht hij nu te Rome te zijn. — De Romeinen staan toe, dat de Paus terugkeere, maar alleen als geestelijk Opperhoofd."

— Te Civita Vecchia is den 27sten April eene deputatie uit Rome aangekomen, die meldde, „ dat men in laatstgenoemde stad bereid was, zich tot het uiterste te verdedigen, en des noods het Quirinaal, het Vatikaan en de St. Pieterskerk, welke ondermijnd waren, in de lucht te doen springen."

[Een soortgelijk Vandalismus is echter naauwelijks geloofbaar.]

Deze deputatie had eene conferentie met den generaal *Oudinot*, welke geruststellende verzekeringen gaf en zeide, „dat hij kwam om de door *Pius IX* toegestane vrijheden te handhaven," — waarop de deputatie o. a. antwoordde, „ dat men niet van den Paus wilde weten, en dat zijne herstelling tot bloedvergieten aanleiding zoude geven."

— Bij besluit van het triumviraat, zijn de kloostergelofien voor altijd afgeschaft. De staat beschermt tegen elken tegenstand, tegen elk geweld de personen, die van dit dekreet zullen willen gebruik maken, en zal met dankbaarheid in de rijen zijner krijgslieden opnemen alle kloosterlingen, die met de wapens in de hand, het bedreigde vaderland zullen komen verdedigen.

— *La Presse* meldt: „ Op den 28sten April zetteden 8000 Napolitanen den voet op 't Romeinsche grondgebied tusschen Fonde en Terracine en marscheerden naar Rome."

— Te Rome heeft den 27sten April *Armellini* in de constituerende vergadering verklaard, „ dat zijn gevoelen was, om met de Franschen *te onderhandelen* en hen Rome te laten binnenrukken."

[De *Sentinelle* van Toulon wil nadere berigten uit Rome hebben. Het Fransche leger zou den 30sten binnen de muren van Rome aangekomen en ontvangen zijn door geweerschoten uit de huizen. De generaal-en-chef, die dezen tegenstand niet verwacht had, liet daarop zijne troepen naar Castelgiudo, op 4 mijlen afstands van Rome, terugtrekken, alwaar hij versterking en vooral belegerings-geschut uit Frankrijk wil afwachten. Het verlies aan de zijde der Franschen wordt verschillend opgegeven: volgens de meest overeenkomende berigten, hadden de Franschen 180 dooden, waaronder een aide-de-camp van den generaal *Oudinot* en 400 gekwetsten. — De Fransche regering schijnt geene berigten te hebben ontvangen, welke die van het Toulonsche dagblad bevestigen.]

Laatste berigt. Eindelijk weet men iets naders omtrent het lot der te Civita-Vecchia gelande expeditie.

„ De stoomkorvet *le Véloce*, den 1sten Mei te 11 uur van Civita-Vecchia vertrokken, heeft het berigt aangebragt dat generaal *Oudinot* met slechts 2 of 3000 man voor Rome verschenen was; hopende, dat hij er dezelfde ontvangst zou ontmoeten, als hij bij het landen te Civita-Vecchia gevonden had. Hij is echter met grooten nadruk teruggedreven en gedwongen, vier uur gaans van Rome post te vatten."

Na dien aftogt heeft generaal *Oudinot* revanche willen nemen. Nog steeds te zeer vertrouwend op den geest der bevolking en op de veerkracht der eerlijke lieden, die ongelukkig uitgebluscht schijnt, is hij, na door eenige troepen versterkt te zijn, wederom voor de muren van Rome verschenen. Ditmaal is hij met nog meer nadruk terug gedreven. De gewezen generaal *d'Avezzana*, die over den Genueschen opstand bevel gevoerd heeft, en dien *Mazzini* tot minister van oorlog gemaakt heeft, had eene menigte vlugtelingen uit Genua, Toskane en Sicilië, lieden die niets meer te verliezen hebben, te Rome bijeengebragt.

Generaal *Oudinot* is in de stad doorgedrongen: men schoot op hem uit de vensters, op de wijs der *Parijssche helden*, en dit vuur heeft hem zware verliezen toegebragt. Verscheiden malen nog heeft de generaal den aanval hernieuwd; de jagers van Vincennes hebben voor den weerstand der Romeinen moeten wijken. Eene geheele kompagnie voltigeurs heeft, bij den aanval op eene brug, het leven gelaten. Generaal *Oudinot* zelf is op het punt geweest er gevangen te blijven. Reeds had men hem gegrepen; men hield hem bij de schouders vast, en zijne soldaten hebben onbeschrijfelijk veel moeite gehad om hem te bevrijden. Zijn adjudant, de artillerie-kapitein *Favra*, is gesneuveld.

De Fransche troepen zijn vijf uren ver van Rome geweken en hebben te San Paolo post gevat.

[Men begrijpt, dat deze berigten uit Italië in Parijs een' diepen indruk hebben te weeg gebragt, en aanleiding moesten geven tot eene zeer hartstogtelijke woordenwisseling in de Nationale Vergadering, die dan ook den 7den dezer heeft plaats gehad.]

Sardinië.

Lombardije verkeert in een' droevigen toestand, en er heerscht aldaar groote gisting. In de nabijheid van Milaan zijn van afstand tot afstand fortjes opgerigt, wier kruisvuur elke poging tot opstand dadelijk kan dempen. — Te Brescia blijft men fusilleren. Nog korteling werden 10 personen ter dood gebragt, waarvan een, priester zijnde, als gunst verzocht had, om het laatst gefusilleerd te worden, ten einde de overigen de biecht te kunnen afnemen. Deze treurige gunst werd hem toegestaan. — De lijkplegtigheid van den generaal *Nugent* werd door de bevolking medegevierd, maar in feestgewaad!

Sicilië.

De raddraaijers van den Siciliaanschen opstand, de prins *Butera*, de marquis *Toucorsa*, en de heeren *Stabile* en *Michele Amuri*, zijn naar Malta vertrokken. Dadelijk na hun vertrek heeft de stedelijke regering van Palermo het bewind in handen genomen, en zich tot onderwerping gereed betoond. Thans is alles op Sicilië weder in orde, en Palermo, even als de overige steden, in handen van den Koning van Napels.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 3 Mei.

Volgens de jongste berigten uit Pesth, begint aldaar een hevig schrikbewind te heerschen. Het is genoegzaam iemand als Oostenrijker te betichten, om hem op de straat met bijlen te doen doodslaan. De gemeenschap tusschen Pesth en Ofen is geheel afgebroken. Ofen schijnt met zijne zwakke bezetting geheel afgesneden te zijn; want het schijnt maar al te zeker, dat de Hongaren ook den regteroever van den Donau tusschen Pesth en Komorn bezet hebben. Raab is hoogstwaarschijnlijk ook in hunne magt. Ook van Temeswar meldt men, dat *Bem* deze vesting heeft ingenomen, ofschoon zekere berigten dienaangaande nog ontbreken. Bij Komorn moet in de laatste dagen andermaal een bloedig gevecht geleverd zijn en men sprak heden morgen weder van schutgevaarte, dat men in de rigting van Presburg gehoord wilde hebben. Het hoofdkwartier van de Keizerlijke troepen moet zich reeds op Oostenrijkschen bodem, te Laxenburg, bevinden.

— De Russische generaal *Berg* is heden met den minister-president, prins *v. Schwarzenberg*, naar Presburg vertrokken, tot het houden van eene conferentie met den opperbevelhebber *v. Welden*.

— Gisteren is van het ministerie van buitenl. zaken een koerier naar Italië aan den maarschalk *Radetzky* afgezonden, wien de *grootst mogelijke spoed* is aanbevolen. Naar het schijnt, is het ministerie voornemens, de hangende onderhandelingen tot een spoedig einde te brengen of geheel af te breken.

— De graven *Stephan Zichy* en *Lodewijk Bathyany* (de gewezen minister) zijn hier gevankelijk binnengebragt.

— Aan de *Wiener Zeitung* wordt geschreven, dat het te Lemberg officiëel was bekend geworden, dat 60,000 Russen met veel geschut in drie kolommen van 20,000 man bij den grenspas Rothenthurm en Tömös uit Wallachije en voorts door het hertogdom Bukowine over Vojanostampi in Zevenbergen zijn binnengerukt. Zes Oostenrijksche officieren zijn aangesteld als kolomvoerders der Russen. — Bij Okna, op de Zevenbergsche grenzen, heeft zich een Turksch reservekorps van 40,000 man met Oostenrijk in verband gesteld. — Bij Brody staan 50,000, bij Tomaschow 40,000 en bij Michalowize weder 40,000 Russen op de Gallicische grenzen; 8 reserve-bataljons marscheren naar Lemberg en betrekken daar een kamp, waar zij zich vlijtig in de wapenen oefenen.

— De Russische generaal *Grabbe*, adjudant van Z. M. den Keizer, is te Konstantinopel aangekomen, dezelfde die vroeger bevelhebber was van het leger in den Caucasus. Zijne tegenwoordigheid heeft eene belangrijke beteekenis. Hij heeft bij den Sultan een langdurig onderhoud gehad. De Keizer liet den Sultan de verzekering zijner vriendschap geven, maar verweet hem tevens, dat hij te veel het oor leende aan de inblazingen van Frankrijk en Engeland. Het doel dezer buitengewone zending is, de Porte over te halen om een offensief en defensief tractaat met Rusland te sluiten, en haar jegens Frankrijk en Engeland wantrouwen in te boezemen. Beide kabinetten verzetten zich met kracht tegen dit afzonderlijk traktaat. Ook de Sultan is tot dus verre weigerachtig gebleven, hierin genoegen te nemen.

— Heden moeten de eerste Russische troepen in Göding, 15 uren noordwaarts van Presburg, aankomen. Uit Brody wordt gemeld, dat de Russen werkelijk en in menigte in de Bukowina trekken.

Van den 5den. Men meldt als zeker, dat de Oostenrijksche troepen in Toskane en in den Romeinschen staat zijn binnengerukt. Vele hoofd-officieren van het leger in Italië moeten bevel ontvangen hebben, zich naar Hongarije te begeven, om aan den strijd in dat land deel te nemen. — De zonen van den prins *Windischgrätz* zijn uit Oostenrijksche in Russische dienst overgegaan.

HAMBURG, 4 Mei.

Reizigers uit het noorden verzekeren, dat de Holsteinsche troepen, die eene verkenning hadden ondernomen tot bij Fredericia, door de Denen met eenig gering verlies van daar zijn teruggedreven. — Zoo gezegd wordt, zouden de Beijerschen gisteren en de Pruissen heden de grenzen van Jutland overtrekken; doch men heeft nog geen berigt, dat dit werkelijk is geschied.

Van den 6den. Heden is van het oorlogstooneel in Jutland niets naders bekend geworden. Men wil weten, dat de 4de Mei tot een algemeen overschrijden der grenzen was bestemd, doch het blijkt nog niet, dat zulks werkelijk heeft plaats gehad. Het hoofdkwartier der Pruissen was den 3den nog te Christiansfeld. Te Flensburg werd eergisteren eene zware kanonnade in de rigting van Sundewit gehoord.

DRESDEN, 4 Mei.

[In het *Naschrift* van ons vorig nommer hebben wij de onderstaande berigten, van den 4den, in de hoofdzaken, reeds medegedeeld.]

Wij hebben twee dagen vol jammer beleefd, en wie voorziet er nog het einde van? Gisteren, toen het weigerend antwoord des Konings in de Duitsche zaak bekend was, begon men op onderscheidene plaatsen barrikades te bouwen. De kerkdeuren werden opengebroken, men luidde de alarmklok. Te half vijf des namiddags begon het volk een' aanval op het arsenaal te doen. Het aldaar geposteerde bataljon *Prins Albert* gaf de eerste drie salvo's. Men voerde de lijken op wagens rond onder de kreten van: wraak! wraak! De alarmklokken luidden, overal werd alarm geslagen, en tegelijkertijd het stadhuis bestormd, op welks toren de zwart-rood-gouden vlag werd geplant. Te vijf uur rukte het Neustädter bataljon burgerwacht over de brug. De strijd voor het tuighuis was inmiddels heviger geworden, men schoot met kanonnen, terwijl de burgerwacht met kartets-vuur ontvangen werd. Tallooze barrikades werden nu in een oogwenk opgeworpen; de geheele straat, welke naar het paleis voert, was versperd, het museum door eene afdeeling bezet. De leden van het Turn-Verein hadden de huizen tegenover het arsenaal bezet, en schoten van daar op de soldaten, die dit gebouw verdedigden, waarvan de poort door middel van eene kar werd opengeloopen. Zoodra was echter de deur niet geveld, of een kanonschot donderde door de poort, zoodat op nieuw vele slagtoffers vielen. Het stedelijk bestuur had zich in deze hagchelijke oogenblikken op nieuw tot den Koning begeven, maar andermaal van Z. M. een weigerend antwoord ontvangen. Daarop stelde het eene soort van voorloopig bestuur in en droeg *Tzschirner* de leiding van den opstand op. Toen deze zulks op het balkon van het stadshuis den volke bekend maakte, werd op hem geschoten, zonder dat het schot echter trof. Tegen elf uur des avonds scheen van weerszijden een wapenstilstand gesloten te zijn; want het vuur had opgehouden en alles scheen tot rust terug gekeerd te zijn.

Doch heden ochtend te 3 uur begon de strijd in de straat, welke naar het paleis voert, op nieuw. De militairen maakten zich van twee barrikades meester; voor de Frankfortsche poort werd eene poging gedaan om barrikades op te werpen, ten einde aldaar de verwachte komst van Pruissische troepen te beletten. Door de uitstekende dapperheid der troepen echter, werden die pogingen verijdeld en over het algemeen de opstandelingen gedurende den dag in bedwang gehouden.

De Koning passeerde met de Koningin en de verdere familie, onder militaire bedekking, te voet de Elvebrug, om zich naar Königstein te begeven. Het gerucht, dat sedert gisteren liep, betreffende de hulp, welke Pruissen den Koning van Saksen verleenen zou, werd bewaarheid, want heden middag kwam het eerste transport Pruissische troepen in de stad aan, die dadelijk de gewigtigste punten der Altstadt, en ook het Bruhlsche terras bezet hielden. Men zegt, dat er nog eene versterking van 2000 man zal aankomen. De opstandelingen hebben bereids hun verlangen tot capitulatie te kennen gegeven, zoodat men hoopt, dat deze tooneelen van onheil en wanorde weldra geëindigd zullen zijn.

Te zeven uur heden avond is bekend geworden, dat de koninklijke familie in welstand op Königstein is aangekomen.

Van den 5den. De nacht is van weerszijden zonder vijandelijkheden voorbijgegaan. Het tuighuis heeft gekapituleerd, onder voorwaarde, dat het neutraal zou blijven; maar heden wilde men volstrekt de kanonnen uitgeleverd hebben. Terwijl honderde familiën de stad verlaten, en al wat vlugten kan, ten minste uit de Altstadt naar de nieuwe stad vertrekt, deden te 9 uur de militairen een' aanval op de Schloss-gasse, nadat een paar uren vroeger het Brühlsche terras door de troepen bezet was geworden. Na 3 uren strijdens, waarbij vele slagtoffers vielen, hadden de troepen te 4 uur de belangrijkste barrikades en punten der stad bezet. Eene deputatie van een bataljon burgerwacht is bij den minister van oorlog gegaan, om een' wapenstilstand tot stand te brengen. Te vijf uur werd op het stadshuis het bevel ontvangen, om te zorgen, dat heden avond 1000 man Pruissen onderkomen vinden.

Het ministerie heeft eene proclamatie van den Koning doen afkondigen en aanplakken, waarbij verklaard wordt, „ dat Z. M. door de gepleegde gewelddadigheden genoopt is geworden, zijne residentie te verlaten. Terwijl hij overigens andermaal bleef volharden bij de weigering, om de constitutie aan te nemen en dit verklaart uit zijne overtuiging, dat die erkenning nadeelig voor Duitschland zijn zoude, hoopt hij, dat de betere gezindheid des volks hem eerlang vergunnen zal, naar zijne residentie terug te keeren." Het ministerie voegde er bij, „ dat het op zijn' post zou blijven, en ten plegtigste protesteerde tegen de instelling eene voorloopige regering."

Van den 6den. De stand van zaken is gedurende loop van dezen dag niet verbeterd, maar steeds droe geworden. De strijd, die reeds te 4 uur in den mo door de insurgenten hervat werd, werd tegen den middag grooter verbittering voortgezet, en wel met kanonnen, op de barrikaden en op de door de oproerlingen be huizen gerigt werden Twee op de Nieuwe markt gele hotels zijn door de Pruissische en Saksische troepen, na hardnekkig gevecht, stormenderhand bemeesterd, waar het geheele plein, een gedeelte der Schlossgasse en a nabijgelegene straten door de insurgenten ontruimd mo worden. De geest onder de militairen is en blijft uitmuntend, terwijl het Pruissische bataljon van het Alexa regiment ten volle aanspraak mag maken op de erken der Saksische bondgenooten. De laatsten hebben het ve te betreuren o. a. van den generaal der artillerie *Hom* die, door een' kogel in den onderbuik getroffen, avond overleden is. Zes officieren en 20 tot 30 mansc pen zijn gewond. De brand in het *Zwinger*, welke morgen door kwaadwilligen is aangestoken, heeft het gebouw van den schouwburg en twee paviljoens in de gelegd; het naturaliën-kabinet is mede verbrand, ma hoogst kostbare verzameling van koperen gravures heeft nog tijdig kunnen redden.

Heden middag is door den stedelijken kommandant be gemaakt, dat iedere insurgent met wapens in de hand vat, zal worden doodgeschoten.

Van den 7den ('s morgens 5 uur). Zoo even is de val der troepen op nieuw begonnen. De afgeloopen n was rustig.

LEIPZIG, 6 Mei.

Nadat zoo gisteren als heden onderscheidene public van wege de stedelijke regering waren afgekondigd, wa aan ieder, die gewapend wilde worden, om de bur van Dresden, ter handhaving van de rijks-constitutie helpen, daartoe gelegenheid en vrije overtogt langs spoorweg werd gegeven, vertrokken heden meer dan gewapenden van hier naar Dresden, om het volk bij te verleenen. Van onderscheidene steden des lands k steeds nieuwe manschappen aan, om de zaak des volk ondersteunen.

Tot op dit oogenblik is hier de rust niet verder gest

Van den 7den. Onze stadsraad heeft zoo even een be genomen, waarbij verklaard wordt, dat hij zich noch de voorloopige regering, noch met het ministerie kan eenigen en zich dus, tusschen kroon en volk gepla onder bescherming stelt der Duitsche nationale vergade

Om 4 uur werd weder alarm geslagen. De nacht zeer onrustig. Er zijn barrikaden opgerigt, die door burgerweer, doch ten koste van vrij wat bloed, genomen

Bij een ander besluit is de Paaschmis met heden mi 12 uur opgeheven.

BERLIJN, 5 Mei.

Het regement granadiers van Keizer *Alexander* is h langs den spoorweg naar Dresden gezonden, om aldaar de S sische troepen bij de handhaving van rust en orde te on steunen. [Zie onder *Dresden.*] Eene nog aanzienlijker mili magt staat gereed om des noods almede derwaarts op te ruk

— Er worden maatregelen genomen, om thans drie gr leger-afdeelingen op de been te brengen, eene te Kreuzn eene bij Halle en eene derde in Silezië. Een zeer belang deel des legers zal te dien einde mobiel gemaakt worden.

— Uit Dessau en Gotha zijn reeds antwoorden ontva op de bekende circulaire. Deze staten verklaren zich *teg* voorslagen van Pruissen, en verzekeren, daar zij de consti hebben aangenomen, aan geen congres hoegenaamd te z deel nemen.

Van den 7den. Naar aanleiding van de besluiten, die Frankfortsche vergadering onlangs genomen heeft, om de geringen, wetgevende ligchamen en gemeenten uit te no gen de constitutie van den 28sten Maart te doen erkenn om den 28sten Augustus den eersten rijksdag te Frank bijeen te roepen, en verkiezingen hiertoe op den 1sten A te doen aanvangen, heeft de Pruissische regering officiëel kend gemaakt, „ dat zij van oordeel is, dat de uitvoe van deze besluiten ingrijpt in de bevoegdheid der uitvoe de magt, en zij verklaart dus, dat zij deze besluiten geenerlei wijze kan erkennen of doen uitvoeren; — vo verklaart zij, stellig besloten te zijn, zich te verze tegen alle pogingen, van welke zijde ook, die er als volg dezer besluiten mogten aangewend worden, regtstr of zijdelings, en met alle wettige middelen deze te ke zullen gaan."

— Er zijn heden weder troepen van hier naar Sa vertrokken. De Saksische regering zelve heeft die verlangd. Nog andere zullen volgen. Men gelooft h dat te Dresden en te Leipzig de Duitsche eenheid sle het voorwendsel, maar de republiek het eigenlijke doel beweging is.

FRANKFORT, 5 Mei.

De liberale afgevaardigden in het Parlement hebben teren openbaar gewapenden tegenstand, dat is, *eene om ling*, gepredikt. Het verwerpen hunner voordragt in van de Duitsche kwestie, heeft bij de menigte, zoo in buiten de Paulus-kerk, een groot misnoegen gebaard, en leden van het Parlement, welke in dien zin hadden geste zijn uitgejouwd. De andersdenkenden daarentegen zijn den kreet van *leve de Republiek* begroet. — Talrijke af lingen troepen hebben echter tegen middernacht de men uiteengedreven.

— Het op morgen vastgestelde algemeene congres der a vaardigden van de Maart-vereenigingen zal, naar men verne zeer talrijk bezocht worden. Reeds is een groot aantal a vaardigden aangekomen. Vele honderde afgevaardigden nabij en van verre, zelfs uit de Noord-Duitsche staten, men te gemoet. De zittingen zullen in het logement *Zum W eck* plaats hebben en morgen avond beginnen.

— Op den 2den Mei had bij Neurenberg eene volks gadering plaats van meer dan 15,000 personen. Eenstem werd besloten een adres aan den Koning van Beijeren te ten tot erkenning van de Duitsche constitutie, tot dadel bijeenroeping van den landdag en tot het ontslaan van ministerie, enz. Eenige toespelingen van sommige reden op eene mogelijke afscheiding van Frankenland van de kr van Beijeren vonden veel bijval.

In Rijn-Beijeren staan de welvarendste en aanzienlij mannen aan het hoofd der beweging, de geheele bevolk dezer provincie heeft vast besloten, voor de Duitsche vrijhei eenheid, voor de Duitsche constitutie, des noods goed en b op te zetten.

Van den 6den. Men ziet de toekomst steeds met kl mende bekommering te gemoet, en bereidt zich voor eene nieuwe omwenteling in Duitschland. Men meent, het gebeurde in Dresden weldra ook elders, vooral in Pr sen, Beijeren en Hannover, navolging zal vinden. N Rijn-Beijeren, waar de republikeinsche partij verreweg bovenhand heeft, zijn vele troepen op marsch, terwijl den anderen kant ook gewapende benden zich derwaarts geven, ten einde de bevolking te hulp te komen.

Ook hier is veel onrust en beweging, maar de milit magt is waakzaam en talrijk. De uiterste linker heeft zoo even eene oproeping gedaan, waardoor de in groote opschudding geraakt.

— Darmstadt is mede in beweging.

— Omtrent *vijfhonderd* zoogenoemde Maart-vereenigin hebben afgevaardigden herwaarts gezonden naar de a meene vergadering, die heden hier is gehouden, en in w ke het stormachtig is toegegaan. Zij zal hare zittingen eenige dagen voortzetten, doch voorshands is reeds bepa om eene oproeping uit te vaardigen aan het Duitsche volk aan het leger. Ook de ultra-radicale partij van het P lement heeft de bevolking aangespoord om zich te wape

— De spanning over de constitutie-zaak dreigt in Pr sen al grooter en grooter te worden. Rijn-Pruissen, W

Silezië en Pruissisch Saksen verkeeren in zoo ster-[illegible] gisting, dat de uitbarsting eerlang zeer waarschijnlijk [illegible] als het Berlijnsche kabinet denzelfden wegt blijft be-[illegible]en. De gisting heeft zich zelfs tot de provincie Pruis-[illegible]itgestrekt, alwaar op verscheidene plaatsen volksver-[illegible]gen zijn gehouden, waarin de grootste geestdrift voor [illegible]sche eenheid heerschte. Ook in de provinciën Bran-[illegible] en Pommeren heerscht gelijke stemming. In Posen [illegible] vooral het geval. De eenige steun van het Berlijnsche [illegible] thans het leger.

Uit Munchen wordt gemeld, dat het geheele Beijer-[illegible]ger plotseling op den voet van oorlog gebragt zal [illegible]. Intusschen blijft het volk ook niet onverschillig, [illegible]m verklaart men zich vóór de constitutie.

([illegible] het vervolg der Nieuwstiidingen, enz. in het Bijvoegsel.)

ZEETIJDINGEN.

[illegible]gekomen te Amsterdam den 6 Mei, kapit. *Renken* Jeantina, [illegible]riname; *Koning* Neptunus, van Rostock; *Bolhuis* Gezina, [illegible]mburg; den 7den *Meijer* Wilhelmina, van Seaham; den 8sten [illegible] Catharina Sophia, van Puhlshude. — Te Hollesloot den 5 [illegible] *Wijkmeijer* Anna, van Libau; *Schmidt* vr. Wicherdina, [illegible]ntzig; den 6den *Bossinga* Ceres, van Libau; *Botje* Johanna [illegible] van Nijburg. — Te Texel den 6 Mei, *Forma* Frouke, van [illegible]bel; den 7den *Albers* Antina, van Newcastle n. Altona, [illegible]gger; *de Jong* Mina, van Hull. — In het Vlie den 4 Mei, [illegible] Catharina Cornelia, van Greifswald; *de Boer* Engelina [illegible] van Wismar; den 5den *Wijkmeijer* Anna, van Libau; [illegible]*rt* vr. Wicherdina, van Dantzig; *Botje* Johanna Sara, van [illegible]. — Te Terschelling den 4 Mei, *Taaij* Gesina Jantina, van [illegible]nd. — Te Brielle den 5 Mei, *Legger* Geertina, van Faa-[illegible]den 6den *de Jong* Annechina, van Aberdour. — Te Londen [illegible] Mei, *Waterborg* jonge Frederik en *de Vries* de Hoop, beide [illegible]roningen; den 5den *Gnodde* Alida Sophia en *Pott* het Ver-[illegible], beide van Hamburg. — Bij Shoreham den 3 Mei, *Sap* [illegible] Annachiena, van Porto n. Koppenhage. — Te North Shields [illegible] Mei, *Zuininga* Frouwina Steenhuizen, van Whitby; den [illegible] *Olthoff* Catharina, van Kampen; *Olthoff* Anna Jantina, van [illegible]; *van Peer* Aukjen, van Aberdeen. — Te Bolderaa den 26 [illegible] *Hazewinkel* Grietje Mollema, van Amsterdam; *Bolwin* Rein-[illegible] Antwerpen. — Bij Deal den 4 Mei, *Koerts* juffer Gar-[illegible] van Liverpool n. Bergen. — Te Newhaven 4 den Mei, *Leeuw* [illegible] Jantina, van Groningen. — Te Seaham den 4 Mei, *Boer* [illegible], van Berwick. — Te Yarmouth den 4 Mei, *van der Veen* [illegible]ke, van Harlingen. — Te Memel den 28 April, *Onnes* [illegible] Geertruida, van Londen. — Te Hamburg den 4 Mei, [illegible] Zorg en Vlijt, van Amsterdam; den 5den *Mooi* Tiessina, [illegible]mel. — Te Bolderaa den 28 April, *de Haan* Henriette, [illegible]twerpen; *Oldenburger* Sara Maria, van Amsterdam. — Te [illegible]hage den 3 Mei, *de Vries* Hoop op Zegen, van Dokkum.

[illegible]gekomen te Texel den 8 Mei, kapit. *Smit* Marchiena Bos-[illegible] van Petersburg; *Vos* Catharina Knelsina, van Libau. — Ter [illegible] van Algesiras den 21 April, *Dik* Meinkina, van Marseille [illegible]werpen; *Zeilstra* Kaashandel, van Benicarlo n. Petersburg. — [illegible]raltar den 22 April, *Das* Jacoba, van Alexandria n. Am-[illegible]. — Te Gravesend den 4 Mei, *Bieze* Elsina en den 5den [illegible] vr. Mina, beide van Delfzijl; den 6den *Bakker* jonge Tam-[illegible] van Rotterdam; *Giezen* de Onderneming en *van Sluis* Broe-[illegible], beide van Groningen; *Duit* vr. Ikina, van Hamburg; [illegible]den *Hilbrands* vr. Wendelina, van Delfzijl; *Timmer* Koop-[illegible] en Zeevaart, van Groningen. — Te Southampton den 5 Mei, [illegible] Catharina, van Groningen. — Bij Plymouth den 5 Mei, [illegible]pha, van Groningen n. .... — Te Aberdeen den 5 [illegible] *Mulder* Catharina, van Memel. — Te Dundee den 5 Mei, [illegible] Maria Catharina, van Rotterdam. — Te Perth den 3 Mei, [illegible]*mer* Eenige Broeder, van Bremen. — Te Hull den 5 Mei, [illegible] de 10 Gebroeders, van Kampen; *Kuipers* Maria, van [illegible]; *Schuuring* Annagina, van Groningen. — Te Lynn den 5 [illegible]*uister* Nijverheid, van Hamburg.

[illegible]r te Liverpool den 4 Mei, kapit. *de Jonge* Maria, naar [illegible]rg; *Klunder* Johannes Linthorst, naar Riga.

[illegible]kken van Amsterdam den 5 Mei, kapit. *Korter* Riga, naar [illegible] *Bakker* Jantina, naar Koppenhage. — Van Texel den 6 Mei, [illegible] Cornelia, naar Lissabon; den 7den *Speelman* Geertruida [illegible]n, naar Nantes. — Van Maassluis den 6 Mei, *Rasker* [illegible]tha, naar Londen. — Van Royan den 30 April, *van Wijk* [illegible] Jacoba, naar Rotterdam; den 1 Mei *Zijlstra* Kaashandel [illegible]*rtelboer* Bordeaux, beide naar Amsterdam; *de Jonge* Frou-[illegible] Elisabeth, naar Petersburg; *de Boer* de Vriendschap, naar [illegible]; *Wever* Gesina Beerta, naar Emden. — Van Straalsund [illegible] April, *Engelsman* Dina Marchina, naar Barth. — Van Li-[illegible] den 4 Mei, *Hansen* Catharina, naar Antwerpen. — Van [illegible] den 30 April, *Dik* Henriette, naar Amsterdam. — Van [illegible] den 2 Mei, *Pronk* Jantina Alida, naar Amsterdam; *Broe-*[illegible]aria, naar Holland. — Van Koppenhage den 2 Mei, *Bak-*[illegible]nachiena, naar Riga. — Van Hamburg den 3 Mei, *Zout-*[illegible] Hendrika, naar Aberdeen; den 4den *Visser* Henriette en [illegible] Hoffnung, beide naar Delfzijl. — Van Bremerhaven den [illegible] *de Jonge* Alida Gesina, naar Amsterdam. — Van Warne-[illegible] den 5 Mei, *van Calker* jonge Hero, naar Schiedam.

[illegible]kken van Amsterdam den 9 Mei, kapit. *Das* Hermanna [illegible] *Joosten* Alberdina, beide naar Petersburg; *Scholtens* Maria, [illegible]lborg; *Pronk* Hopende Zeeman, naar Rendsburg.

[illegible]chip *vr. Engelina*, kapit. Kuiper, van Workum naar Chris-[illegible], is in de Noordzee gezonken, doch het volk gered en te [illegible]aangebragt.

[illegible] eene bekendmaking van den Deenschen consul te Rostock [illegible] den 1 Mei, is aan alle schepen, van welke natie ook, he[illegible] uitloopen van de haven van Warnemunde van heden af ver-[illegible]. Te Rostock zijn liggende: 5 Nederlandsche, 3 Engelsche [illegible]weedsch schip, welke allen bevracht zijn.

[illegible]KAMP, 10 Mei. Heden zijn alhier binnengekomen kapit. [illegible] Gesina, van Engeland; *van Sluis* Ettina, van Newcastle. — [illegible]ken den 7den *Jenkins* Jane, naar Londen. — Zeilklaar, [illegible]*kel* Alida Kuipers, *Kwint* Jantina en *Brongers* vr. Sophia, [illegible] naar Londen; *Bus* Arendina, naar Newhaven.

BURGERLIJKE STAND.

[illegible] den 4den tot en met den 10den Mei zijn te *Gronin-*[illegible] boren 12 zoons en 7 dochters; gehuwd 10 paren; over-[illegible] 8 ouden en 7 jongen.

[illegible]IJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 8 *Mei*.

[illegible]ARWE.	GERST.	Zw. Voer 41 ℔ f 2,25
72 ℔ f 7,75	Winter 52 ℔ f 2,70	» 44 » - 2,45
68 » » 6,15	» 54 » » 3,00	
70 » » 6,69	» 56 » » 3,30	BOONEN.
68 » » 5,40	Zomer 55 » » 2,90	
68 » » 5,90	» 57 » » 3,20	Paardb. f 4,25,50
70 » » 6,40	» 58 » » 3,20	
[illegible]OG E.	Knobbe 60 » » 3,50	ZADEN, ENZ.
[illegible]he 66 ℔ f 3,60	HAVER.	Gr.Gortp.m. f 5,50,90
68 » » 4,00	Dikke 35 ℔ f 1,75	Par.100N.℔ f 8 a f 11
70 » » 4,40	» 38 » » 1,95	Kools. f 10,50 a f 12
» »	» 41 » » 2,15	Zomerz.
[illegible]KWEIT.	» 44 » » 2,45	Boterz.
[illegible]d 62 ℔ f 3,70	» 47 » » 2,80	G. Mostz.
64 » » 4,10	Bl. Voer 38 » » 1,95	Raapolie p. v. f 40
68 » » 4,50	» 40 » » 2,05	Boter ⅛ Ton n. m. f 11½
[illegible]d. 64 » » 3,90	» 42 » » 2,20	Dito 1/16 Dito f 5¾.
64 » » 3,80	Zw. Voer 38 » » 2,10	

[illegible] iets lager afgegeven. — Rogge prijshoudende. — Boekweit [illegible]n en als genoteerd moeijelijk te plaatsen. — Gerst door [illegible] 10 cents hooger betaald. — Haver over 't geheel ruim prijs-[illegible]. — Boonen en Gort wel zoo goed te plaatsen. — Kool-[illegible]

[illegible]*TERDAM*, 7 *Mei*. Tarwe. Zeeuws., Vlaams. en Overm. [illegible]n aanvoer tot vorige prijzen met trage koopers aan consum-[illegible] verzending opgeruimd; goede en puike Nieuwe f 8,30 a [illegible]indere f 7 a f 8; jarige f 8,50 a f 9,25; roode alleen [illegible]ting aan cons.; 163 ℔ Hooglandsche Kleefsche f 280; [illegible] ℔ dito f 275; 159 ℔ Kleefsche f 260; 161 ℔ Bovenl. [illegible] 156 ℔ roode Nassaud. f 250; 157 ℔ Cubanka f 250. — [illegible] voren: Zeeuws., Vlaams. en Overm. f 4,40 a f 5,30; [illegible]48, 150 ℔ Rijn f 140; 150 ℔ Groot-Brab. f 142; 150 [illegible]. f 141. — Gerst: Zeeuwsche, Vlaamsche en Overm [illegible] als voren f 3,30 a f 3,70; dito Zomer 10 cents hooger, [illegible] f 3,60. — Haver: Zeeuws. en Inl. korte f 2,40 a f 3,30; [illegible]ge f 1,90 a f 2,40. — Boekweit f 8 a f 10 hooger; op 140 [illegible] Brab. f 160, f 163, f 165; Groot-Brab. f 163 tot f 166; [illegible]che Veen f 145; jar. Groning. Zand f 144, f 148; Rijn [illegible] — Erwten: Zeeuws. Graauwe f 5,75 a f 8; dito Groene [illegible] 7,50; dito Witte f 5,50 a f 6,75. — Boonen slap: Zeeuws. [illegible]ch. Witte f 7,25 a f 8,25; dito Bruine, meer ter markt [illegible] lager, f 10 a f 13; dito Paardenboonen f 4 a f 4,40. — [illegible] zonder aanvoer.

[illegible]*ERDAM*, 7 *Mei*. Tarwe tot vorige prijzen aan cons. ver-[illegible] 128 ℔ o. witb. Poolsche f 342; 129 ℔ b. Pools. f 342; 129 [illegible]nsters. f 240; 129 ℔ Geld. f 240; 133 ℔ Bovenl. f 265; [illegible] Kubanka f 250. — Rogge tot circa vorige prijzen aan con-[illegible] 120 ℔ Odessa f 135; 119 ℔ n. Gelders. f 126; 124, 125 ℔ [illegible] f 138; 122 ℔ Gelders. f 134; 127 ℔ Pommer f 150. — [illegible] vorige prijzen met meer handel: 102, 103 ℔ Old. Winter f 110, f 112; 111 ℔ ger. Deensche f 118; 110 ℔ Pommer f 125. — Van Boekweit verkocht: 122 ℔ Amersf. f 165; 114, 117 ℔ Gron. Veen f 126, f 134 aan de Zaan.

Koolzaad dadelijk ½ p. vl. hooger, op het najaar ½ p. vl. lager; verkocht: Eider 65 p. vl.; Deensch 63½ p. vl.; op 9 vat dadelijk 69 p. vl.; Sept., Oct. en Nov. 61 p. vl. — Lijnzaad in een doen: 110 ℔ Riga f 235; 111, 112 ℔ Petersb. f 260; 112 ℔ Koningsb. f 260. — Raapolie dadelijk en op levering williger. — Lijnolie iets aangenamer. — Raapolie op 6/w. f 42,25; vlieg. f 41,25 a 50; Sept., Oct., Nov. en Dec. f 37 a f 37,25. — Lijnolie op 6/w. f 28,25; vlieg. f 27,25 a 50. — Hennepolie op 6/w. f 40; vlieg. f 39. — Raapkoeken f 52 a f 56. — Lijnkoeken f 7 a f 10.

AMSTERDAM, 9 *Mei*. Tarwe tot circa vorige prijzen aan consumtie verkocht: 130 ℔ bonte Pools. f 335; 130 ℔ betere dito f 345; 131 ℔ Gelders. f 246; 132 ℔ dito f 248 beide kontant; 128 ℔ Kubanka f 250. — Zware Rogge bij partij lager afgegeven, andere soorten als voren: 126 ℔ Pommer f 142 bij partij. — Gerst als voren: 111 ℔ ger. Deensche f 118; 111 ℔ p. dito f 129 aan de Zaan. — Haver zonder handel. — Boekweit prijshoudend: 122 ℔ Nijkerk. f 165; 116 ℔ Gron. Veen f 132.

Koolzaad op 9 vat in Sept. 61 p. vl. — Lijnzaad in een doen: 112 ℔ Petersb. f 260. — Raapolie dadelijk iets williger, op levering van het najaar iets flaauwer. — Lijnolie vast. — Raapolie op 6/w. f 42,75; vlieg. f 41,75; Sept. en Oct. f 37 a f 36,75 a f 37; Nov. en Dec. f 37. — Lijnolie op 6/w. f 28,50; vlieg. f 27,50. — Hennepolie op 6/w. f 40; vlieg. f 39.

LONDEN, 4 *Mei*. Hollandsche Boter blijft goed aangevoerd, en daar het weder zeer warm was, werden de beste merken tot 8 à 9 sh. verlaging aangeboden. De kooplust was echter flaauw. Men noteert thans beste nieuwe Friesche 76 à 78 sh., Hollandsche 66 à 70 sh., Groninger 60 à 64 sh. Met inferieure soorten is het zeer stil en de prijzen zijn genoegzaam geheel nominaal.

LONDEN, 7 *Mei*. Ook heden vertoonde de graanmarkt veel lusteloosheid, zoodat inl. Tarwe 1 sh. en vreemde 1 a 2 sh. lager dan verleden Maandag moesten afgegeven worden. Gerst mede iets gemakkelijker verkrijgbaar. Haver 6 p. lager. Boonen en Erwten souteneren de vorige prijzen.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 9 *Mei*.

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 49⅝, 49 9/16, 49½; Dito Cert. 3 pCt. 58⅞, 58 9/16, 58 9/16; Dito dito 4 pCt. 77, 77⅛, O. I. Leen. 4 pCt. 75¾. — BELGIE, 2½ pCt. 43 5/16; Dito bij *Rothschild* 2½ pCt. 43⅜, 43 7/16, 43⅜. — SPANJE, L. bij *Ardoin* van 85 £ 5 pCt. 12½; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. 12⅜, 12 9/16, 12 9/16; Dito bij dito, Onbep. Stukken 5 pCt. 11 1/16, 12 1/16; Dito 3 pCt. 33⅝, 33½; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 24, 24⅛, 24 1/16; Coup. *Ardoins* 7⅞, 8¾; Fransche Uitgest. 3¼. — PORTUGAL, te Londen 4 pCt. 29¼. — RUSLAND, Oblig. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 100⅜; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 100½; Cert. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. 89⅝; Dito bij *Hope* 4 pCt. 81¼; Dito bij *Stieglitz en comp.* 4 pCt. 81; Inschr. in Assign. 6 pCt. 60. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 71½, 71¾; Dito 2½ pCt. 38, 38⅛; Nap. Cert. bij *L. en B.* 5 pCt. 78¼; N. Mex. 5 pCt. 28½, 9/16, 9/16; Peru 6 pCt. 46½, ½, ¼; Ecuador 3, 1/16; Grieken 5 pCt. 4 5/16; Fransche Oblig. 3 pCt. 52¾, 53¼, ⅛; Oblig. Holl. Spoorw. 4½ pCt. 93.

Onze binnenl. fondsen, die aanvankelijk eene neiging tot achteruitgang vertoonden, blijven ten slotte weder nagenoeg op hunnen vorigen prijs. In Integralen was de affaire vrij geanimeerd.

Van Spaansche is alleen te vermelden de meerdere vraag, tot verhoogde koersen, naar Coupons.

Russische en Oostenrijksche iets flaauwer. Fransche bij levendigen omzet een weinig lager.

Van de overige buitenl. effecten waren Peru zeer aangeboden, ten gevolge van de lager afkomende koersen derzelve van Londen van eergisteren.

Grenada Onb. St. 1¼ pCt. 17¼; Mexik. 5 pCt. Onbep. St. 28; Bl. Gr. Onbep. St. 4⅛, 3/16; Peru Coup. f 3⅜.

Koers van het Geld: Prolongatie 2½, Beleening 2½, Disconto 2½ pCt.

Laatste Prijzen te vijf uur: Integr. 2½ pCt. 49½; Ard. à 510 £ 12½ a 9/16; Dito Coup. 8⅜; Dito Dito (oude) 8⅜; Binnenl. 3 pCt. 24 1/16 a ⅛; Metall. 5 pCt. 71½; Dito 2½ pCt. 38 a ⅛.

ADVERTENTIEN.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Mijne Echtgenoote SIKKOLINA HOOITES beviel heden van eenen ZOON.

HOOGEZAND, 6 Mei 1849.

W. R. MEURSING.

*** Heden beviel van een' wélgeschapen ZOON G. SCHULENBERG, geliefde Echtgenoot van

B. M. BILLROTH, JR.,
Spiegel- en *Lijsten-Fabrikant.*

GRONINGEN, 8 Mei 1849.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eenen wélgeschapen ZOON CHRISTINA G. BROEKEMA, zeer geliefde Echtgenoote van

P. H. KAMMENGA.

OUDE PEKELA, 8 Mei 1849.

*** EENUM, 8 Mei 1849. Heden beviel van een' ZOON Vrouwe M. B. J. CRAMER VON BAUMGARTEN, Echtgenoot van

C. TJASSENS KEISER

*** Den 9den Mei 1849 beviel te OUDE PEKELA van eenen ZOON E. OFFERHAUS, geliefde Echtgenoot van

G. W. SANNES.

*** Heden beviel van een' wélgeboren, doch dooden ZOON H. M. J. MEULMAN, Echtgenoote van

J. GEUBELS,
Kleermaker in de Gelkingestraat.

GRONINGEN, 10 Mei 1849.

*** Getrouwd:

REINDER M. TORRENGA,
van *Mensingaweer*,
met
LUBBARTA AIKES,
van *Obergum.*

OBERGUM, 7 Mei 1849.

*** Getrouwd:

T. FOLMER, P.L.ZN.,
en
H. ALDERSHOFF.

GRONINGEN, 9 Mei 1849.

*** Ter kennisgeving aan Familie en menigvuldige Betrekkingen in en buiten de Stad *Groningen* dient, dat op den 7den dezer zijn Gehuwd:

M. E. VAN DIJK
en
A. J. UITVLUGT.

NOORDHORN, 9 Mei 1849.

*** Heden morgen overleed, na de verlossing van een wélgeschapen, doch dooden Zoon, in den ouderdom van 28 jaren en 8 maanden en na eene gelukkige vereeniging van nog geen 2 jaren, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot MARIA ELISABETH EPKE.

DELFZIJL, 8 Mei 1849.

A. W. WICHERS,
Droogist.

Eenige kennisgeving, en zal op uitdrukkelijke begeerte van de Overledene geen rouw worden aangenomen.

*** Heden ontsliep zacht en kalm mijne teedergeliefde Echtgenoote LAMBERTINA JOHANNA ALEIDA OOSTERBEEK, in den ouderdom van bijna 36 jaren, mij nalatende twee Kinderen, te jong om dit smartelijk verlies te beseffen.

MEPPEL, 4 Mei 1849.

W. KLEIJENBERG.

Eenige kennisgeving.

*** Heden avond overleed, na eene korte, doch hevige ziekte, onze geliefde jongste Dochter JOHANNA, in den bloeijenden leeftijd van ruim 17 jaren.

Bitter bedroefd, geven wij hiervan kennis aan Vrienden en Bekenden.

GRONINGEN, 7 Mei 1849.

J. DEDDES.
M. DEDDES,
geb. **DEDDES.**

*** Heden avond overleed, in den ouderdom van ruim 51 jaren, mijn geliefde Echtgenoot PETRUS JOHANNES MULLER, in leven *Medicin. et Art. Obst. Doctor te dezer plaatse*, mij nalatende acht Kinderen en één' aangehuwden Zoon, waarvan drie uit een vorig huwelijk.

UITHUIZEN, 8 Mei 1849.

J. M. VINKE,
Wedw. P. J. MULLER.

Alleen door de Weduwe zullen de uiterlijke teekenen van rouw aangenomen worden.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, tot mijne diepe droefheid, mijn geliefde Echtgenoot RUDOLF CIO, in leven *Steenhouwer alhier*, in den ouderdom van ongeveer 33 jaren, en na eene gelukkige Echtvereeniging van bijna 6 jaren.

GRONINGEN, 10 Mei 1849.

M. HOVING,
Wedw. R. CIO.

*** Door den Boekhandelaar **J. OOMKENS, J.ZOON**, is uitgegeven:

Majoor W. L. DE STURLER, Voorlezing over den *Innerlijken Rijkdom onzer Oost-Indische Bezittingen*, *enz.*; 75 Cents.

Aan het slot zijner rede heeft de schrijver eenige bladzijden gewijd aan den verfoeielijken **VERKOOP VAN LANDEN OP JAVA**, getoetst aan de beginselen van regtvaardigheid en belang.

Majoor W. L. DE STURLER, Beschouwingen over onze *Nederlandsche Oost-Indische Bezittingen*, uitgegeven gedurende de jaren 1847. 1848 en 1849, *f* 2 — 25.

T. F. UILKENS, Tuinbouwkundig Zakboekje, 12mo, 50 Cents.

Een populair boekje in den trant der *Maandelijksche Tuinoefeningen* van Prof. J. A. UILKENS.

A. J. HILLEBRANDS, ATLAS van de *Vereenigde Staten* van NOORD-AMERIKA, in 10 Kaarten en eene lijst van *Spoorwegen* en *Stoombooten*, met aanwijzing van den afstand der voornaamste steden, 1ste vijftal, *f* 2 — 50. De kaart der *Vereenigde Staten* afzonderlijk 60 Cents.

A. J. HILLEBRANDS, *Woordenboekje voor Landverhuizers*, 2de Druk, 25 Cents.

*** Bij den Boekverkooper **JOHANNES MÜLLER**, Kalverstraat, voorbij den Dam, No. 9, te *Amsterdam*, is te bekomen:

***J. N. MADVIG*,**

LATIJNSCHE SPRAAKLEER

VOOR

Scholen.

VOOR NEDERLANDSCHE SCHOLEN BEWERKT DOOR

J. C. G. BOOT.

TWEEDE, VERBETERDE UITGAVE,

1849. Prijs *f* 3—15 Cents.

Weinige Exemplaren der eerste Editie zijn nog verkrijgbaar.

REIS DOOR

NEDERLANDS OOST-INDIE,

in het belang der EVANGELISCHE ZENDING,

door ***L. J. VAN RHIJN*,**

Afgevaardigde van het Nederl. Zendel. Genootschap. Uit te geven ten voordeele van dat Genootschap.

De ondergeteekenden nemen de vrijheid, ieder, die in den bloei van het Ned. Zendel. Genootschap belang stelt, uit te noodigen, hunne inteekening op bovengenoemd Werk vóór den 15den dezer te willen inzenden tot regeling der Oplage.

ROTTERDAM, 4 Mei 1849.

M. WIJT & ZONEN.

*** **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, heeft uitgegeven en alom verzonden:

BEDENKINGEN

TEGEN DE

MEDEDEELING VAN DEN

MINISTER VAN KOLONIEN,

AAN DE TWEEDE KAMER DER STATEN GENERAAL OMTRENT DEN VERKOOP VAN LANDEN OP JAVA;

DOOR

***Dr.* W. R. VAN HOËVELL.**

PRIJS *f* 0 — 60.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *DOCKUM* maken door deze bekend, dat de **KERMIS** aldaar zal beginnen op VRIJDAG, den 1sten Junij e.k., terwijl de **PAARDENMARKT** zal plaats hebben op MAANDAG, den 4den dito; voorts zullen HOROSKOOPTREKKERS, RIJFELAARS, SPELERS om GELD of gemaakt GOUD of ZILVER en BEDELAARS gestrengelijk worden **GEWEERD.**

DOCKUM, 5 Mei 1849.

Burgemeester en Wethouders voornoemd:

G. J. DE FEIJFER,

Ter ordonnantie van dezelve:

A. VAN SLOOTEN.

Met Permissie van het EDEL ACHTBAAR BESTUUR der Stad **Dockum** gedenken eenige KASTELEINS aldaar, op **DINGSDAG**, den 5den JUNIJ e.k., des namiddags te 2 uur, ter gelegenheid van de KERMIS, te laten VERHARDDRAVEN en VRIJ te VEREEREN: Een FRAAI **ZILVEREN THEESERVIES**, door alle Paarden, welke alhier geen Prijs, van Kasteleinswege aangeboden, gewonnen hebben en tot genoegen der KEURMEESTERS zijn.

De AANGIFTE bij **H. W. DONKER**, in den *Posthoorn*, te *Dockum*, des voormiddags te half twaalf; zullende onmiddellijk daarna de KEURING en LOTING plaats hebben.

JAARMARKT TE SURHUISTERVEEN.

Bij deze wordt ter kennis der daarbij belanghebbenden gebragt, dat op MAANDAG, den 14den Mei e.k., des namiddags te drie uur, ten Huize van den Veldwachter E. D. v. D. MOLEN, te *Surhuisterveen*, de **LOTING** zal plaats hebben om de **PLAATSEN** voor de **KRAMEN, ENZ.** op de **JAARMARKT** te *SURHUISTERVEEN*, op den 15den MEI invallende.

*** Aangesteld zijnde als ***AGENT*** voor de **Heeren AIKEMA en HARDERS**, *Cargadoors* te *Amsterdam*, ter **overvaart van Passagiers** naar ***Noord-Amerika***, zoo is deze dienende, om een ieder, die daartoe het **plan** heeft, te verwittigen, dat bij den ondergeteekende nadere en solide **inlichtingen** daaromtrent en of deswege kunnen worden bekomen; mij tevens in bovenstaande betrekking aanbevelende.

J. H. KRAMER,

Nieuwe Ebbingestraat.

MORGEN, ZATURDAG AVOND,

te 7 uur, zal, ten Huize van de Wedw. P. VAN BRAAM, in de Broerstraat, worden verkocht: eenige LADDERS, nieuwe ASCHBAKKEN, SCHAAFBANKEN en verder kompleet TIMMERMANSGEREEDSCHAP, benevens een EIKEN BOOGKABINET, DITO KANTOOR met PORSELEINKAST.

FIRMA **Steen & Comp.**

DINGSDAG, DEN 15DEN MEI 1849,

zullen, op de GROOTE MARKT, worden verkocht: 3 GLADMANGELS, EIKEN LEDEKANT, groote UITTREK- en ANDERE TAFELS, EIKEN BILJARTHOUT, KASTEN, AFBRAAK en veel meer ANDERE GOEDEREN.

FIRMA **Steen & Comp.**

WOENSDAG, DEN 16DEN MEI 1849,

's morgens te 10 uur, zal, in den Achter-den-Muur, bij de Boteringestraat, worden verkocht: Eene partij AFBRAAK, BALKEN, KOZIJN-, RIB- en PLANKHOUT, eene partij STEEN en PANNEN, eenige TAFELS en STOELEN, ENZ.

FIRMA **Steen & Comp.**

BOELDAG.

Ten overstaan van den Deurwaarder **ROMAN**, gedenken de Erven Wedw. J. H. BUINING, aan hunne Behuizing te *Niehove*, op DINGSDAG en WOENSDAG, den 15den en 16den Mei 1849, telkens te 12 uur, publiek te laten verkoopen: 11 **PAARDEN**, waaronder 1 span jonge **ZWARTE MERRIEN**, 30 stuks RUNDVEE, waaronder 13 VAREN en OSSEN, 40 SCHAPEN, KALVEREN en VARKENS; voorts KAPWAGEN, CHAIS, WAGENS, PLOEGEN, EGGEN en verdere **BOERENGEREEDSCHAPPEN** en de **HUISMEUBELEN.**

BOELDAG,

op WOENSDAG, den 16den Mei 1849, des namiddags te één uur, ten verzoeke en ten Huize van SJAMME J. ALBERTS, te *Kroon-Polder*, van: 14 PAARDEN, 22 stuks HORENVEE, 11 VARKENS, 8 complete BOERENWAGENS, 6 PLOEGEN, 6 EIDEN, 2 groote LOOIKEN, een nieuw WELTERBLOK, een groot ZAADZEIL, ZAADBLOK, SLEEPEN en KLEEDEN, MELKGEREEDSCHAPPEN, als BALIËN, TIJNEN, EMMERS, eene partij DROOG SPEK en hetgeen meer te voorschijn zal worden gebragt.

B. HAITZEMA VIETOR, *Notaris.*

Verkooping

van eene groote partij EIKEN- en GREENEN PLANKEN, tot velerhande gebruik geschikt, voortgekomen uit 4 gesloopte Schepen, alsmede van **3000 ℔ OUD IJZER**, op WOENSDAG, den 16den Mei e.k., des namiddags te 3½ uur, aan het Tolhuis, staande aan den Trekweg tusschen *Zuidbroek* en *Scheemda*.

R. FEITH.

TE HUUR,

om dadelijk te aanvaarden: Twee **GESTOFFEERDE KAMERS**, boven den Mr. Geweermaker M. C. P. BUIJS, op den Nieuwenweg.

J. T. RÜTER, Instituteur, en Leeraar in de Moderne Talen aan het Gymnasium te *Groningen*, verlangt tegen AUGUSTUS eenen **SECONDANT**, van goede GETUIGSCHRIFTEN voorzien en vooral bekwaam om ONDERWIJS te geven in de **ENGELSCHE TAAL** en **LETTERKUNDE**, en de **WISKUNST**. Ter nadere informatie adressere men zich met Franko brieven.

De ondergeteekende maakt bekend, dat bij zich alhier heeft gevestigd in de OOSTERSTRAAT, Lett. D No. 8. Rekommandeert zich in het MAKEN van alle **SMIDS- en HUISWERKEN**, eigengemaakte SLOTEN, IJZEREN LEDEKANTEN, WIEGEN, door STOOM VERWARMENDE BADKUIPEN, beel net bewerkte BRANDVRIJE WISSELKASTEN met of zonder GEHEIME SLUITING, alle soorten van MACHINALE WERKEN. Belovende eene honnette en civiele bediening.

GRONINGEN, 9 Mei 1849.

J. H. B. JACOBS,

Mr. Smid, *Slotenmaker* en *Fabrijkwerker*, in de Oosterstraat, te *Groningen*.

De ondergeteekende maakt aan zijne geëerde Begunstigers bekend, dat hij VERHUISD is van het ZUIDERDIEP naar de **VISCHMARKT**, Noordzijde, naast den Boekverkooper SMIT, en aldaar blijft continueren in het MAKEN en VERKOOPEN van alle soorten van ZEVEN, TEEMSEN, RASPEN en BUILGAZEN. BEKLEEDT ook de HASPELS voor GRUTTERS- en BAKKERSBUILKISTEN, alsmede alle soorten van BORSTELGOEDEREN, voor de minst mogelijke prijzen; verzoekt gunst en rekommandatie.

J. SCHREUDER.

De ondergeteekende begonnen zijnde met het VERVAARDIGEN van allerlei soorten van **VROUWENHOEDEN**, welke zij voor billijke Prijzen verkoopt, geeft daarvan bij deze kennis; zich minzaam aanbevelende.

G. SCHUITEMA, Wedw. K. EEFTING,

achter in de Torenstraat, te *Winschoten*.

WM. SCHUTTER,

Juwelier, Goud- en Zilversmid,

heeft de eer te berigten, dat zijne **HOROGIEMAKERIJ** is verplaatst van de NOO[RD]ZIJDE der VISCHMARKT ten **ZIJNEN** ... **ZE** aan de **ZUIDZIJDE**; wijders, dat hij ... vangen heeft een fraai assortement **GOUDEN CI... DERHOROLOGIËN**, en zich ten vriendelijkste ... aanbevolen.

De ondergeteekende heeft de eer te berig[ten], dat hij bij zijnen ruim voorzienen WINKE[L] *JUWEELEN-*, *GOUDEN-* en *ZILVE[R]WERKEN*, heeft ontvangen: een groot as[sor]tement **GOUDEN** en **ZILVEREN** ... **KER-** en **CILINDER HOROLOGI[ËN]** naar den laatsten smaak en uit de beste F[abrie]ken; heeft zich door een' bekwamen Werkman in staat [ge]steld, om voor het GOED GAAN der WERKEN te ... nen instaan.

GRONINGEN, 11 Mei 1849.

H. E. OVING,

Goud- en Zilversmid.

De ondergeteekende heeft de eer te berigten, hij zijn' **HOROLOGIEMAKERSWINK[EL]** heeft GEOPEND en ruim is voorzien van al... wat tot bovengenoemd VAK behoort; zal trach[tende] zich door eene soliede behandeling het vertrouwen ... Begunstigers waardig te maken.

GRONINGEN, 11 Mei 1849.

J. J. KRAAN,

Horologiemaker in de Oude Ebbingestr[aat].

Daar de ondergeteekende eigenaar gewo[rden] is van de **BEHUIZING**, laatstelijk [be]woond door Mejufvrouw J. WIERENGA, g[eb.] HORN, zijnde de van oudsher beroemde **DUBBELE DEVENTER SUKADE-KOEKBAKKERIJ** van VAN RAVENSTEIN, en alzoo in staat gesteld dezelfde vermaarde KOEK te kunnen lev[eren], neemt hij de vrijheid zich ten vriendelijkste in de ... zijner Stad- en Landgenooten aan te bevelen, terwijl ... zal trachten, door eene prompte behandeling, zoo ... in deze als in al hetgeene in een' **KOEK-** en **BAKETWINKEL** gezocht kan worden, zich gunst en ... kommandatie waardig te maken.

E. E. NIENHUIS, L.z.,

Koek-, en *Banketbakker* op den hoek va[n] de Steentilstraat, bij de Rademarkt, te *Groni[ngen]*.

UIT DE HAND TE KOO[P],

Een in den jare 1839 nieuw uitgehaald **TJALSCHIP** met kompleten INVENTARIS, groot *naar de la[at]ste meting* 83 Tonnen, liggende voor de Behuizing ... KLAAS J. MULDER, te *Sappemeer*, bij wien nadere [in]formatiën zijn te bekomen.

DAGELIJKS

UIT DE HAND TE KOOP,

Eene aanzienlijke partij **STEIGERHOUT**, bestaa[nde] in JUFFERS en PLANKEN, in onderscheidene leng[ten], alsmede eene partij VUREN en GREENEN **RIBBE[N]** en AFGEZAAGDE **BALKEINDEN**, aan het nie[uwe] ***AKADEMIEGEBOUW*** te *Groningen*.

Bij M. M. LÖWENSTEIN

***in de Pelsterstraat*,**

zijn voor de 1ste KLASSE der **208ste STAATSLOTERIJ** als voorheen te bekomen **LOTEN IN KOOP** [en] IN HUUR.

Er is te bekomen: **WEIDE** voo[r] **KOEIJEN**. Te bevragen bij DREW... Boekhouder van het Voorwerk buiten de Ap...

Men verlangt op een DORP in deze P[ro]vincie een' **HUISONDERWIJZER**. A[dres] bij den Landbouwer R. K. VAN HOLDING... te *Ruigezand*.

WORDT GEVRAAGD:

Een **GOUDWERKERSGEZEL**, het OORIJZ[ER-] en STIFTENMAKEN verstaande, bij de Wedw. L. DEELMAN.

BOEKHANDEL VAN K. FUHRI, TE 's GRAVENHAGE.

Een Nieuw Groot Prentenboek!

Van het **groot en nieuw Nederlandsch Prentenboek** waren in zes maanden tijds ZESTIEN DUIZEND Exemplaren verkocht. De Uitgever hoopt, dat het tegenwoordige PRENTENBOEK geene mindere belangstelling ontmoeten zal. Er is geene mindere zorg aan besteed. Het formaat is grooter, de platen menigvuldiger, het papier zwaarder en beter, de prijs goedkooper en de betaling gemakkelijk. In dit Prentenboek bevindt zich voor eene waarde van meer dan *vijftien duizend gulden* aan houtgravuren. De inteekenaren verkrijgen alzoo, ongemerkt, een Plaatwerk van **HONDERD** vellen druks; een HUISBOEK, dat uit hoofde van deszelfs afwisselenden inhoud en rijken voorraad van gravuren, de jeugd *nooit vervelen* zal, maar waarmede de kinderen van 't volgende geslacht zich nog vermaken kunnen.

Alom te bekomen: de INTEEKENLIJST en de EERSTE AFLEVERING

VAN DE

OMNIBUS.

NEDERLANDSCH PRENTENBOEK

VOOR

JONGENS EN MEISJES,

DOOR

CLAUDIUS.

MET TWEEDUIZEND HOUTGRAVUREN.

Groot kwarto formaat.

IN VEERTIENDAAGSCHE AFLEVERINGEN

VAN VIER VELLEN DRUKS.

Iedere aflevering 25 Cents.

Alle **veertien dagen** ... schijnt eene aflevering van ... **OMNIBUS.**

Iedere aflevering bevat v... vellen druks, in groot kw... formaat, met pl. m. **tach[tig]** gravuren.

De prijs van iedere aflev[ering] is slechts **25** Cents, die m... des verkiezende, telkens vold... kan. Anders geschiedt de beta[ling] per **drie maanden**, ... kwitantie van den Uitgever à *f* ... voor 6 afleveringen.

Met 25 aflevering[en] is dit werk komple[et].

Iedere aflevering boven dit g... wordt den Inteekenaren *gratis* ... leverd.

De vijf afdeelingen van dit P[ren]tenboek zullen alles bevatten ... voor de jeugd wetenswaardig, ... tig en aangenaam kan zijn, afwisseling wordt zij geleid en ... gesproken:

In Huis,
In den Tuin,
In de Kerk,
Op Reis, en
Op de Kermis,

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschapp[en]*

APRIL en MEI, 1849.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
29	764,90	767,47	771,00	8,5	16,1	9,2	0,95	0,70	0,91	W.Z.W.	N.O.t.N.	N.Ot.N.	weinig bewolkt	bewolkt	weinig be[wolkt]
30	770,15	768,93	768,39	11,5	15,8	11,0	0,83	0,77	0,71	N.O.	N.O.	N.O.	„	weinig bewolkt	bewolkt
1	765,02	763,40	762,99	10,2	16,7	13,4	0,84	0,82	0,91	O.t.N.	O.N.O.	N.O.t.O.	betrokken	betrokken	„
2	761,98	760,57	761,00	12,2	22,6	17,5	0,86	0,74	0,85	O.N.O.	O.	O.N.O.	bewolkt	bewolkt	helder
3	760,82	760,18	760,43	13,8	22,3	17,0	0,79	0,69	0,81	O.	„	O.	helder	weinig bewolkt	„
4	761,48	760,28	759,50	14,7	24,0	16,0	0,82	0,70	0,86	O.N.O.	O.t.Z.	N.O.	„	bewolkt	„
5	758,02	756,29	756,36	14,0	21,2	11,8	0,87	0,74	0,86	„	N.	N.N.O.	bewolkt	weinig bewolkt	„

Gem. der maand 753,82 — 8,5 — 0,79 — Regen: 44,4 strepen.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.

BIJVOEGSEL
tot de Groninger Courant van den 15den *Mei* 1849, *no.* 39.

(*Vervolg der Nieuwstijdingen.*)

PARIJS, 8 Mei.

In de zitting van heden werd het wets-ontwerp aangenomen betreffende het post-tractaat tusschen Frankrijk en Spanje. De gedwongen frankering is daarbij voor beide landen afgeschaft. *De gewone briefport van Parijs naar Madrid kost thans slechts* 50 *centimes* [zoo veel als in Nederland voor weinige uren afstands].

Van den 9den. Twee dagen geleden verklaarde de Nationale Vergadering, „dat de expeditie alleen moest gebruikt worden tot het doel waartoe zij werd uitgezonden." De President der Republiek schreef, onmiddellijk na die beslissing der Vergadering, aan den generaal *Oudinot* op *individuëel* gezag een' brief, waarin hij o. a. zeide:

„Zeg aan uwe soldaten, dat ik hunne dapperheid op prijs stel, dat ik met hen lijd, en zij altijd op mijne ondersteuning en erkentelijkheid zullen kunnen rekenen."

Men schat het getal der personen, die met het feest van den 4den Mei te Parijs, 's middags te 12 uur op de been waren, op 500,000 en dat der liefhebbers, die naar de vuurwerken en illuminatiën keken op 700,000. De directeur der verlichting had 850,000 gekleurde glazen en lantaarnen geleverd voor de verschillende openbare gebouwen en het plein der Eendragt. Al die glazen en lantaarnen waren aangestoken binnen 25 minuten.

Van den 10den. Parijs heeft een kalm voorkomen. Men heeft noch gisteren noch heden eenige openlijke verstoring der orde bespeurd. Evenwel is men niet geheel gerust over het behoud dier goede orde. Het is bekend, dat geheime clubs alle nachten vergaderen en tegen de aanstaande verkiezingen een' nieuwen opstand beramen. Het is te hopen, dat deze misdadige pogingen zullen afstuiten op de goede gezindheid van de groote meerderheid der Parijssche bevolking en op de krachtige voorzorgsmaatregelen der regering.

Van den 11den. Het ministerie heeft de meerderheid behouden in haar gedrag in de Italiaansche zaak. Ofschoon men algemeen het geschrift van den president der Republiek afkeurde, is men met eene meerderheid van 37 stemmen tot de orde van den dag overgegaan, in weerwil dat de heer *Favre* wilde, dat de vergadering zou verklaren: „het kabinet heeft door deszelfs gedrag in de zaken van Rome het vertrouwen verloren."

De ministers van buitenlandsche zaken en oorlog hebben twee brieven voorgelezen van den generaal *Oudinot.* Na zijne slechte ontvangst kreeg hij een bezoek van den geestelijke *Ventura*, die hem, namens de driemannen, zijn leedwezen te kennen gaf over het misverstand, en hem verzocht dat ongeval te vergeten, en nog als vriend binnen Rome te trekken. Ofschoon hij redenen had, om zich gestreng te betoonen, heeft hij echter beloofd aan het verzoek te voldoen.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE, 11 Mei.

Er worden tegen morgen vele benoemingen en bevorderingen, zoowel bij het leger en de marine als het civiele verwacht. *Bijzonder groot* zal, naar men verneemt, het aantal ridderorden zijn, dat door Z. M. bij deze gelegenheid verleend zal worden in verschillende graden zoowel van de Nederlandsche als van de Luxemburgsche orde. In een buitengewoon nommer der *Staats-Courant*, dat morgen middag te Amsterdam uitkomen zal, zullen al deze benoemingen zijn opgenomen.

Reeds nu verneemt men van eenige gedane benoemingen; onder anderen zijn er bij verschillende departementen, op de voordragt der respective hoofden der departementen, verheffingen tot ridders geschied. Men begrootte heden het aantal ridderbenoemingen op ongeveer *zeshonderd.*

— Z. M. de Koning heeft den heer jhr. mr. *G. L. H. Hooft*, burgemeester der residentie, benoemd tot kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw; tot ridders der Eikenkroon, de heeren: *J. A. Waldeck* en *P. F. Blom*, kommissarissen van policie in de residentie, en den ridmeester *Thirion*, van het 1ste reg. dragonders.

— Dezer dagen kwam met grooten spoed een renbode uit de residentie aan het huis van den kapitein der granadiers, den heer *Tückerman*, te Delft, met verzoek of zijn ed. onmiddellijk wilde komen bij den Koning. Spoedig was hij dan ook in het paleis van Z. M., die hem te gemoet kwam met eene doos onder den arm, waarin de groot-majoors epauletten lagen. Onder de vleijendste betuigingen overhandigde Z. M. dit bevorderingsteeken en voegde er bij: „Dit hebt gij dubbel aan het vaderland verdiend."

— Volgens de loopende geruchten zou het tegenwoordig paleis van Z. M. ingerigt worden tot een gebouw voor den Hoogen Raad. Dit zou zeer wenschelijk zijn.

AMSTERDAM, 10 Mei.

Wij vernemen, dat de beroemde Fransche schrijver, *Alexandre Dumas*, door Z. M. den Koning uitgenoodigd is tot bijwoning van de plegtige inhuldiging, en dat hij met zijnen zoon daarbij zal tegenwoordig zijn. [?]

Van den 11den. Z. M. heeft benoemd tot kommandeurs der orde van den Nederlandschen Leeuw de heeren: mr. *P. W. Provó Kluit*, president van het prov. geregtshof in Noord-Holland; en mr. *P. Ras*, president van het hoog militair geregtshof te Utrecht; — tot ridders dier orde, de heeren: mr. *L. Asser*, regter in de arrond.-regtbank te 's Hage; mr. *O. W. Stavenisse de Brauw*, referendaris bij het ministerie van oorlog; mr. *P. A. van Steènbergen*, raadsheer in den Hoogen Raad der Nederlanden; *D. van Hoytema*, secretaris-generaal van het ministerie van financiën, enz.; — mr. *C. C. E. d'Engelbronner*, en jhr. mr. *W. A. C. de Jonge*, referendarissen bij het ministerie van justitie; en den heer *J. W. C. Diepenheim*, hoofd-commies bij het ministerie van koloniën; — tot kommandeur der orde van de Eikenkroon den heer *F. W. Conrad*, ingenieur-directeur van den Hollandschen ijzeren spoorweg.

— Z. M. heeft het beschermheerschap der Koninkl. Nederl. Yachtclub aangenomen, en tevens den heer *P. H. Tromp*, vice-president dier club, benoemd tot kommandeur der Orde van de Eikenkroon.

— Uit hoofde van de plegtigheden van 's Konings intogt en inhuldiging, wordt heden en morgen hier geene beurs, en wordt op heden ook geene korenbeurs gehouden.

Plegtige Intogt en Inhuldiging van Z. M. WILLEM III, te Amsterdam, op den den 11den en 12den Mei.

De aanstaande plegtige beëediging en inhuldiging van Z. M. Koning *Willem III* deed reeds sedert eenige dagen duizende vreemdelingen herwaarts stroomen. Reeds gedurende verscheidene dagen heerschte hier door dien toevloed van vreemdelingen, alsmede door de vele toebereidselen, welke voor de plegtigheid werden gemaakt, meer dan gewone drukte, en heden van den vroegen morgen af bewoog zich eene ontelbare menschenmassa door de straten, om de gemaakte toebereidselen in oogenschouw te nemen. Een groot aantal huizen is met guirlandes en vlaggen versierd; inzonderheid is zulks het geval op den weg, welken de Koning bij zijne intrede langs moet trekken. De eerepoorten aan de Willemspoort en op de Reguliers-Breedstraat zijn ongemeen luisterrijk. Overal waren getimmerten opgeslagen, om aan een zoo groot mogelijk aantal toeschouwers de gelegenheid te verschaffen den trein te zien voorbijtrekken.

Omstreeks drie uur verkondigde het losbranden van het geschut en het spelen der klokken, dat HH. MM. de Koning en Koningin aan het station waren aangekomen, waarop zij aan de Willemspoort door heeren burgemeeester en wethouders en leden van den raad der hoofdstad verwelkomd werden.

Kort daarop zette de stoet zich in beweging, welke geopend werd door een kommando kavallerie en de helft der eerewacht, bestaande uit ingezetenen van Amsterdam, te paard. Achter deze kwamen Z. M. de Koning en HH. KK. HH. de prinsen *Frederik* en *Hendrik* te paard, onmiddellijk gevolgd door het militaire huis des Konings en de adjudanten van HH. KK. HH., mede allen te paard gezeten. Nadat nu de grootmeester van H. M. de Koningin en de kamerheer van dienst in eene met twee paarden bespannen koets waren voorbijgereden, naderde eene door acht fiere rossen getrokken prachtige koets, waarin H. M. de Koningin met hare beide zonen, HH. KK. HH. de Prins *van Oranje* en Prins *Maurits* der Nederlanden, waren gezeten. Hierop volgden nog de grootmeesteres van H. M. de Koningin, eene dame du palais en twee hofdames van H. M., in een met twee paarden bespannen rijtuig gezeten, en de andere helft der eerewacht, terwijl een kommando kavallerie den trein sloot.

Deze stoet trok, te midden der juichende menigte, van de Willemspoort langs den Haarlemmerdijk, de Heerenmarkt, de Heerengracht, het Reguliersplein, de Reguliersbreedstraat, de Kalverstraat en den Dam naar het Paleis. Overal deden zich de kreten: *leve de Koning! leve de Koningin! leve Willem III!* hooren, en deze blijken van gehechtheid werden door HH. MM. op het minzaamst beantwoord.

Terwijl H. M. de Koningin hare staatsie-koets verliet en aan het Paleis afstapte, heeft de Koning met de Prinsen door de gelederen van de op den Dam geschaarde schutterij en troepen gereden, en deze korpsen in oogenschouw genomen. Daarna mede in het Paleis binnengegaan zijnde, is Z. M., met de Koningin en hunne zonen, den jeugdigen Prins *van Oranje* en Prins *Maurits*, op het balkon verschenen, waar zij terstond door de duizenden daar in den omtrek vergaderden met een luid vreugdegejuich werden begroet.

H. K. H. Prinses *Frederik* der Nederlanden en hare dochter Prinses *Louisa* waren heden reeds vroeger met een' extra-trein uit 's Gravenhage alhier aangekomen.

Heden namiddag te vijf uur deed het kanongebulder en het klokkenspel zich op nieuw hooren; te gelijker tijd begaven de twee koningen en de vier herauten van wapenen, vergezeld van trompetters en van een kommando kavallerie zich te paard naar de groote pleinen en de hoeken der voornaamste straten, om aan te kondigen, dat de plegtige beëediging en inhuldiging van Z. M. Koning *Willem III* morgen middag plaats zal grijpen.

Het Hof zal tot Dingsdag aanstaande alhier vertoeven. De kamerheer-ceremoniemeester heeft al diegenen, welke ten Hove voorgesteld zijn, verwittigd, dat HH. MM. de Koning en Koningin aanstaanden Maandag in het Paleis alhier audientie in gala zullen verleenen, te twaalf uur aan de heeren, en des namiddags te twee uur aan de dames.

Van den 12den. Nadat de Feestdag op gisteren in de grootste orde en vreugde was ten einde geloopen, werd de plegtige en gewigtige dag der inhuldiging van Z. M. Koning WILLEM III, op heden, met de grootste belangstelling te gemoet gezien. Duizende personen vervulden vroegtijdig al de straten en grachten, bijzonder die, welke naar den Dam leiden. Te acht uur kondigde een koninklijk saluut van 101 kanonschoten en het spelen der klokken de plegtigheid van den dag aan. Spoedig naderde ook het oogenblik, dat vele personen te voet of in rijtuig den weg naar de Nieuwe Kerk namen, zoodat de Dam al meer en meer bezocht en vervuld werd. Vele ingezetenen en vreemdelingen namen bezit van de plaatsen, die zij in het eene of andere gebouw op den Dam hadden verkregen en ras was dan ook elke woning, van de laagste tot de hoogste verdieping, ja tot zelfs op de daken, met toeschouwers overdekt. Geen vensterruit bleef onvervuld; geene plaats was er meer, noch op den Dam zelven, noch in eenige woning, te verkrijgen.

Eene groote menigte dames en heeren, allen op het heerlijkst uitgedost, stroomde naar de kerk, waarvan de deuren reeds te half 10 werden geopend, hoezeer zich reeds veel vroeger aan alle ingangen eene ontzettende menigte bevond. Te 12 uur verlieten de leden van de beide Kamers der Staten Generaal, voorafgegaan door hare voorzitters en vergezeld van hare griffiers, *en corps*, het paleis en begaven zich naar de kerk. De voorzitter opende de vergadering met eene korte aanspraak, hoofdzakelijk van den volgenden inhoud: „De leden der Staten Generaal zijn als Vertegenwoordigers des volks tot eene verhevene en plegtige vergadering in de hoofdstad des rijks te zamen gekomen. Zoo straks zal Z. M. *Willem III* de plegtige belofte afleggen van té zullen onderhouden en handhaven de grondwet, te verdedigen de onafhankelijkheid van het grondgebied des rijks, alsmede te beschermen de vrijheden en regten zijner onderdanen. Daarna zal Z. M. door u als Vertegenwoordigers des volks worden gehuldigd als Koning, met de wederkeerige belofte, dat wij als getrouwe Staten Generaal de onschendbaarheid en de regten der kroon zullen handhaven.

„Tot aflegging en ontvangst dezer wederzijdsche beloften is deze vergadering bestemd, waarvan ik, overeenkomstig de bepalingen der grondwet, het beleid op mij neem, en welke ik thans verklaar te zijn geopend."

Daarna benoemt de voorzitter eene commissie, om Z. M. bij Hoogstdeszelfs binnenkomst en vertrek in- en uitgeleide te doen. [Onder de leden dier commissie bevond zich o. a. ook de heer *Reinders.*]

Kort daarna werd deze eerste stoet gevolgd door de ministers, hoofden van ministeriële departementen en de leden van den Raad van State, almede in het paleis bijeengekomen, en die zich insgelijks van daar gezamentlijk te voet naar de kerk begaven. Daarop volgde het *corps diplomatique*, hetwelk tot het bijwonen der plegtigheid was uitgenoodigd.

Vervolgens verschenen de ministers van staat, de kanselier en de grootkruisen der ordes, de leden van den hoogen raad der Nederlanden, het hoog militair geregtshof, de gouverneurs der provinciën, de algemeene rekenkamer, de hooge raad van adel, raden en generaalmeesteren der munt en onderscheidene andere collegiën en staats-ambtenaren.

Thans waren in de kerk vereenigd en hadden in de tribunes zitting genomen: 1) de voorzitters, leden en griffiers van de beide Kamers der Staten-Generaal; 2) de ministers van staat, kanseliers en grootkruisen; 3) de leden van het *corps diplomatique;* 4) de voorzitter en leden van den hoogen raad van adel; 5) Indische hoofd-ambtenaren; 6) de voorzitters, leden en secretarissen van het Koninklijk Nederl. Instituut; 7) de referendaris van het kabinet; 8) de voorzitters, leden en griffiers van den hoogen raad der Nederlanden; 9) die van het hoog militair geregtshof; 10) die van het provinciaal geregtshof; 11) die der regtbanken; 12) de kantongeregten; 13) de kamer van koophandel; 14) de handel-maatschappij; 15) het stedelijk bestuur van Amsterdam; 16) gedeputeerde staten van Noord-Holland; 17) kerkbesturen, collegiën van diakenen en collectanten; 18) gouverneurs der provinciën; 19) generaals en vlag-officieren van alle wapenen; 20) buitengewone kamerheeren; 21) consuls te Amsterdam, en 22) deputatiën der schutterijen. Buiten onderscheidene tribunes voor het zeer talrijke publiek, voor de journalisten en snelschrijvers en voor de muzikanten van de schutterij, waren er ook loges voor de dames der ministers, der hoven, van den raad van state, van de algemeene rekenkamer, van den hoogen raad, van den raad van adel, van de staten generaal, enz.

Een kwartier voor één uur verliet H. M. de Koningin, vergezeld van HH. KK. HH. de Prinsessen *Frederik* en *Louisa* der Nederlanden, het Paleis, en wel in prachtige staatsie-koetsen, voorafgegaan en gevolgd door eene eskorte kavallerie, en begeleid door de eerewacht.

Te één uur kondigde het losbranden van het geschut en het luiden der klokken, benevens het aanheffen van het geliefkoosd *Wilhelmus* door het klokkenspel van het Paleis, het trompetgeschal van de muzijk der dragonders en de door de muzijk-korpsen der schutterij en granadiers schoon uitgevoerde volksliederen het gewigtige oogenblik aan, dat Z. M. het Paleis verliet, om zich naar de kerk te begeven. Z. M. werd met den kreet van *leve de Koning!* ontvangen. De trein, waarmede Z. M. zich naar de kerk begaf, bestond uit: 1) de koningen en herauten van wapenen, met hunne trompetters, te voet; eerste wapen-koning, baron *van Hoëvell tot Nijenhuis van Avergoor;* tweede wapenkoning, mr. *J. Nahuys;* de herauten voor Nederland, Luxemburg, Limburg en Oranje, de heeren jhr. *Quarles van Ufford*, jhr. mr. *van de Poll*, jhr. *Roëll* en den heer *van Weleveld;* 2) den kamerheer-ceremoniemeester, baron *A. C. Snouckaert van Schauburg;* 3) zes kamerheeren, gaande twee aan twee; 4) de groot-officieren van het huis des Konings; 5) het rijks-zwaard, ontbloot, gedragen door den generaal graaf *de Perponcher*, begeleid door twee ordonnans-officieren des Konings; 6) den standaard van het koningrijk, gedragen door den vice-admiraal *Lucas*, mede begeleid door twee ordonnans-officieren des Konings; 7) het vaandel van het 8ste regement infanterie en de standaard van het 2de regement dragonders; 8) het vaandel van de dienstdoende schutterij te Amsterdam en het vaandel van het regement granadiers en jagers; deze vaandels en standaard werden gedragen door de kolonels of kommanderende officieren; 9) Zijne Majesteit de Koning, vergezeld van HH. KK. HH. de Prinsen *van Oranje* en *Maurits* der Nederlanden, zonen des Konings, benevens HH. KK. HH. de Prinsen *Hendrik* en *Frederik* der Nederlanden; 10) het militaire huis des Konings en de adjudanten van HH. KK. HH.; 11) de vlag-officieren en generaals, en 12) zes kamerheeren, gaande drie aan drie.

Zoodra Z. M. de kerk was binnengetreden, stonden alle aanwezigen op en verwelkomden den Koning op de hartelijkste wijze. Z. M. begroette de talrijke en aanzienlijke schare, die zich in de kerk vereenigd bevond. Toen Z. M., de Prinsen en hoogstderzelver gevolg plaats genomen hadden, leverde de kerk een indrukwekkend aanzien op. Schitterende uniformen, prachtige toiletten, de gala-kleedingen zetteden aan deze vereeniging iets treffends bij. Het inwendig voorkomen van het fraaije kerkgebouw, zoo als het zich met de amphitheaters gewijze oploopende zitplaatsen, de met de vaderlandsche kleuren en wapenschilden versierde gewelven en den prachtigen tegen het koorhek geplaatsten troon vertoonde, verdient door de graveerstift of het penseel voor het geheugen bewaard te worden. Men begrootte de ter kerk aanwezige menigte op ongeveer 4000 personen.

De Koning was gekleed in de uniform der marine [als zijnde het *eerste* wapen van het rijk], over welke Z. M. eenen purperen, met hermelijn gevoerden sleepmantel droeg, bezaaid met kleine gouden leeuwen, en voorzien van eene palatine van hermelijn. De prachtdegen, dien Z. M. droeg, was hem dezen morgen, door H. M. de Koningin ten geschenke gegeven.

Z. M. plaatste zich op den troon en hield, nadat vooraf nog het orgel zijne plegtige toonen had aangeheven, de navolgende aanspraak:

„MIJNE HEEREN! LEDEN DER STATEN GENERAAL!

„Door Mijne geboorte en de Grondwet, na het afsterven van Mijnen onvergetelijken Vader, tot den Koninklijken Troon der Nederlanden geroepen, heb Ik onmiddellijk de Regering aanvaard en dit plegtig aan alle Mijne beminde onderdanen bekend gemaakt.

„Thans is het oogenblik dáár, dat Ik, voor het oog van den Almagtige, die het lot van Koningen en Volken in handen heeft, Mij, onder inroeping van Zijnen Heiligen Naam, aan Mijn edel, trouw en ordelievend Volk zal verbinden.

„Hoog is de betrekking, waarin Ik geplaatst ben. Zwaar zijn de pligten, die op Mij rusten. Ook den Koningen kleven menschelijke zwakheden aan, en daarom behoeven zij instellingen en zelfstandige voorlichting, opdat de Kroon een brandpunt blijve, dat weldadigen gloed verspreidt.

„Dit Volk, dat een der eerste is geweest, om uit de duisternis, het geweld en de verdrukking der middeleeuwen, orde en vrijheid en waarborgen voor het behoud van beide te voorschijn te roepen, heeft ook thans weder, naar de behoefte des tijds, zijne instellingen herzien en bevestigd. Koning en Volk, Oranje en Nederland hebben met kalmte dit gewigtig werk volbragt, en de onberekenbare voorregten van rust en vrede zijn het deel van den dierbaren Nederlandschen grond gebleven.

„Indien wij het oog slaan op de beroeringen, die een groot deel van Europa teisteren, op de vernietiging der bronnen van bestaan en welvaart, die zulke treffende lessen geven, laat ons dan Gode dankbaar zijn, die het dierbaar Vaderland heeft behoed, en sluiten wij ons naauwer en naauwer aaneen, opdat wij Zijnen zegen mogen waardig blijven.

„Laten wij ons dagelijks afvragen, of wij onze pligten als Nederlanders jegens het Vaderland, Ik als Koning, gij, mijne heeren! als vertegenwoordigers des Volks, allen hebben vervuld, en die regter, die in ons binnenste is, dien niemand verloochenen kan, zal ons den weg wijzen tot handhaving der eer, tot bevordering van het belang des Lands.

„Onze rustige houding in deze bewogene tijden heeft ons niet slechts behoed voor groote rampen, zij heeft ook het aanzien des Rijks vermeerderd; want zij heeft de bewondering van alle beschaafde volken tot zich getrokken.

„Ik verbind Mij aan een Volk, grooter in deugden dan in het bezit van een uitgestrekt grondgebied; krachtiger door eensgezindheid dan door zielental. Het is eene grootsche roeping, Koning van zulk een Volk te zijn!"

Na het houden van deze aanspraak stond de Koning op en legde blootshoofds met luider stem den heiligen bij het staatsverdrag voorgeschreven eed op de grondwet af, die aldus luidt:

„Ik zweer aan het Nederlandsche volk, dat ik de Grondwet „van het Rijk steeds zal onderhouden en handhaven.

„Ik zweer, dat ik de onafhankelijkheid en het grond„gebied des Rijks met al mijn vermogen zal verdedigen „en bewaren; dat ik de algemeene en bijzondere vrijheid „en de regten van al mijne onderdanen zal beschermen en „tot instandhouding en bevordering van de algemeene en „bijzondere welvaart alle middelen zal aanwenden, welke de „wetten ter mijner beschikking stellen, zoo als een goed „Koning schuldig is te doen.

„Zoo waarlijk helpe mij God almagtig!"

Toen Z. M. dezen heiligen eed aflegde, ontstond bij alle aanwezigen slechts één wensch, dat is, dat de regering van Koning WILLEM *den Derde*, welke thans grondwettig verzekerd is, tot het heil van dezen staat langdurig en gelukkig moge zijn en dat de Grondwet, zoo even bezworen, steeds den hoeksteen van ons staatsgebouw, het palladium onzer regten en vrijheden zal uitmaken. Dat de eendragt steeds in Nederland blijve heerschen!

Na het afleggen van dien plegtigen eed zette de Koning zich op den Troon en had de huldiging van Z. M. door de Staten Generaal plaats. De voorzitter der vereenigde zitting naderde den Troon en sprak de volgende, bij art. 52 der Grondwet voorgeschreven, plegtige verklaring uit:

„Wij ontvangen en huldigen, in naam van het Neder„landsche Volk en krachtens de Grondwet, U als Koning; „wij zweren, dat wij Uwe onschendbaarheid en de regten „Uwer Kroon zullen handhaven: wij zweren alles te zul„len doen, wat goede en getrouwe Staten Generaal schul„dig zijn te doen.

„Zoo waarlijk helpe ons God Almagtig!"

Die plegtige verklaring werd door den voorzitter der Tweede Kamer en daarna door de leden der beide Kamers, hoofd voor hoofd beëedigd. Gedurende dien tijd was Z. M. op den Troon gezeten.

Dadelijk na deze hoofdelijke beëediging zwaaide een der koningen van wapenen zijnen schepter en riep bij met luider stem uit: *Zijne Majesteit Koning Willem de Derde is ingehuldigd;* en vervolgens driemaal: *Leve de Koning!* welke kreet driemaal door den anderen koning van wapenen werd herhaald. Die kreten werden door de tallooze menigte met een luid: *Leve de Koning! Leve de Koningin!* met groote geestdrift beantwoord. Daarop deed zich het trompettengeschal met het vaderlandsche lied van *Wilhelmus* hooren; het orgelspel hief toen ook de vaderlandsche liederen aan, en onmiddellijk werd de afloop der plegtigheid door een Koninklijk saluut van 101 schoten en het spelen der klokken den volke bekend gemaakt.

Vervolgens verlieten de beide koningen van wapenen de kerk, om strooipenningen te werpen, die geslagen zijn ter gedachtenis aan de plaats gehad hebbende inhuldiging. Te gelijker tijd stegen de vier herauten van wapenen te paard, elk vergezeld van een kommando kavallerie, ten einde op verschillende plaatsen der hoofdstad penningen te strooijen.

Deze strooipenningen, in zilver en brons, en die eenigermate blijken dragen van den haast, waarmede zij zijn vervaardigd, vertoonen op de eene zijde eene geopende grondwet, liggende in een' eiken krans en rustende op een kruis, gevormd door het rijkszwaard en den schepter, waarboven eene koninklijke kroon. Op de grondwet leest men: *Grondwet, art.* 50, 51, 52. Op de keerzijde leest men: *Willem III, Koning der Nederlanden, ingehuldigd* XII *Mei* MDCCCXLIX.

Onder voortdurend orgelspel verliet de Koning hierop de kerk en keerde naar het paleis terug op gelijke wijze en met denzelfden trein als bij de inkomst. Hoogstdezelve werd door de vroeger benoemde commissie uit de Staten Generaal tot aan de deur der kerk uitgeleid.

Na het vertrek van Z. M. en de Prinsen, verlieten ook H. M. de Koningin en de Prinsessen de kerk en keerden mede naar het paleis terug. Hoogstdezelven werden, even als bij het inkomen in de kerk, tot aan hare koetsen begeleid.

De voorzitter verklaarde toen, na afloop der plegtigheden, de vereenigde zitting der beide Kamers te zijn gesloten.

Heden middag is er groot diner van omstreeks de 200 couverts ten hove, waarbij het *corps diplomatique*, de Staten Generaal, de ministers en onderscheidene autoriteiten, onder welke het collegie van heeren burgemeester en wethouderen, genoodigd zijn.

Mr

nerlin den 13*den*. De algemeene illuminatie, die op giste- Cer avond de inhuldigingsfeesten in deze hoofdstad besloot, zeer luisterrijk en werd door een schoonen, zach- zi, wolkeloozen, donkeren hemel begunstigd. Er heerschte ène levendige vreugde onder de tallooze wandelaars, die in oont gewoel door de straten en langs de grachten golfden; en hoe erg ook op sommige punten het gedrang van voetgangers en de toevloed van rijtuigen mogten zijn, nergens werden de orde en de vreugde gestoord; en geene ongelukken heeft men, voor zoo ver wij weten, te betreuren. Onder de vele prachtige en smaakvolle verlichtingen onderscheidden zich bovenal die aan de Hooge Sluis, die met hare kolossale piramides en de verbindende guirlandes met eene decoratie, aan KOOPHANDEL en ZEEVAART gewijd, uit de verte gezien, zich in den waterspiegel en aan den donkeren hemel zeer schoon afteekende; de eerepoort op de Reguliersbreestraat en de Gotische façade voor de Bank op het Rokin leverden door de regelmatige figuren met gekleurde glazen een belangwekkend gezigt op, zoo ook de Chinesche verlichting met gekleurde ballons en lantarens, die den geheelen uitgestrekten gevel van den winkel van den heer *Sinkel* op den Nieuwendijk als overdekte. Vervolgens de schitterende eerebogen voor de woningen van den heer burgemeester, voor die der heeren *J. C. de Brunet*, *van der Hoop*, *van Brienen*, enz.

Het Damplein vooral wemelde van menschen, en geen wonder! Daar wist men, dat van stads wege de wijdstomvattende toebereidselen waren gemaakt, om de geheele façade der beurs met gas te verlichten. Jammer dat de uitkomst niet aan de daaraan bestede kosten heeft beantwoord. De aanleg van den illuminatie-toestel was inderdaad grootsch, de ordonnantie fraai, maar de uitvoering miste, doordien steeds hier en daar een groot gedeelte der gaspitten niet ontvlamde.

Z. M. de Koning te paard en H. M. de Koningin in een rijtuig gezeten, en door de eerewacht vergezeld, bezochten de voornaamste punten der verlichting, en werden overal op hunnen togt met daverende hoera's door de volksmenigte ontvangen. Nadat HH. MM. naar het paleis waren teruggekeerd, reed de Koning, vergezeld door de eerewacht, op nieuw alleen uit, om de illuminatie verder in oogenschouw te nemen.

— Hunne Majesteiten de Koning en de Koningin, vergezeld van de overige Vorstelijke Familie, hebben heden morgen de godsdienst-oefening bijgewoond in de Westerkerk, onder het gehoor van ds. *D. H. Wildschut*.

De geachte spreker ving, na het gezang en gebed der gemeente zijne rede aan met eene herinnerende beschrijving van de plegtigheid des vorigen dags, waarbij *Willem III* als Koning in de plaats zijns geliefden Vaders openlijk was opgetreden en ingehuldigd, en vond hierin aanleiding, om eene hartelijke hulde toe te brengen aan de verdiensten van den overleden Vorst. Vervolgens maakte hij zijne hoorders opmerkzaam op het gewigt van dat optreden des nieuwen Konings voor Hoogstdeszelfs Persoon en voor het gansche Volk, waarom het op eene Godsdienstige wijze met dankzegging en gebed verdiende gevierd te worden.

Naar de vermaning des Apostels Paulus 1 Tim. II vs. 1—3, *dat er gebeden gedaan worden voor Koningen en allen die in hoogheid zijn*, wees hij het belang hiervan in eenige bijzonderheden aan en besloot zijne rede met ernstige en hartelijke toespraken tot den Koning en het volk, welker gemeenschappelijke belangen hij daarna in een plegtig gebed aan den Almagtige aanbeval, waarna de godsdienstoefening met gezang en zegenbeden eindigde. Op HH. MM. en Vorstelijk gezin, zoowel als op alle aanwezigen, maakte de gehouden leerrede eenen diepen indruk en voorzeker zou aan den wensch van velen voldaan worden, indien de geachte leeraar er toe besluiten konde deze, én om hare kernachtigheid, én om het gewigt des onderwerps belangrijke leerrede door den druk algemeen te maken.

— Ter gelegenheid van Zr. Majs. plegtige inhuldiging, zijn bij onderscheidene besluiten van den 10den dezer benoemd: onder anderen tot kommandeurs der orde van den Nederlandschen leeuw: *G. J. Mulder*, hoogleeraar aan de hoogeschool te Utrecht, en *A. des Amorie van der Hoeven*, hoogleeraar bij het Rem. seminarium te Amsterdam; — tot ridders derzelfde orde: mr. *B. Wichers*, presid. van het prov. geregtshof in Groningen; mr. *W. Tonckens*, vice-president van het prov. geregtshof in Drenthe; jhr. mr. *J. E. van Panhuijs*, gouverneur der prov. Friesland; mr. *H. Beijerman*, hoogl. aan het athenaeum te Amsterdam; dr. *Leemans*, directeur van het Archaeologisch kabinet te Leiden; *F. Kaiser*, hoogl. te Leiden; mr. *J. W. Keiser*, arrondiss.-directeur der indir. belast. te Groningen; *H. Bouman*, hoogl. in de godgel. aan de hoogeschool te Utrecht; mr. *M. H. de Godefroi*, lid van de hoofd-comm. tot de zaken der Israëlieten te Amsterdam; *S. Muller*, hoogl. in de godgel. bij de kweekschool van de algem. Doopsgezinde societeit te Amsterdam; *L. G. Pareau*, hoogl. in de godgel. aan de hoogeschool te Groningen; *W. A. C. de Vree*, majoor het 3de reg. infanterie.

[In het geheel zijn, bij gelegenheid der Inhuldiging, door Z. M. benoemd 429 Ridders, te weten:

I. *Nederl. Leeuw* { Tot Grootkruis .... 2.
— Kommandeur...... 15.
— Ridder............ 140.

II. *Militaire Willems-orde;* 4de klasse ..... 7.

III. *Eiken Kroon* { Tot Grootkruis......... 3.
— Ridder met de Ster. 8.
— Kommandeur...... 49.
— Ridder............ 205.]

ROTTERDAM, 13 Mei.

Heden morgen circa half acht brak er brand uit in de nieuwe groote stoom-suikerfabrijk, aan de Leuvehaven, van de heeren *Tromp Suermondt c. s.*; deze nam vreesselijk toe en te 8 uur stond de geheele fabrijk in lichtelaaije vlam; te 9 uur brandden op de Leuvehaven 5 kapitale huizen; de achter de fabrijk gelegene pakhuizen en entrepots van suiker, vlas, zaad, enz. geraakten allen in brand, de Schotsche kerk loopt het grootste gevaar; het gezigt van zoo veel brandende gebouwen is vreesselijk; de schepen in de haven trachten er uit te komen; gelukkig is er weinig wind; de bluschmiddelen zijn bij zoo veel vuur ontoereikend. Te 11 uur: de schoorsteen der fabrijk staat te midden der vuurmassa nog overeind; onderscheiden huizen storten in. Hal twaalf: het groote pand en de pakhuizen *Rusland*, het suiker entrepôt *Phoenix* liggen in de asch, het kapitale pand van den heer *Rochussen* geraakt in volle vlam; de Schotsche kerk schijnt men te zullen behouden.

ASSEN, 10 Mei.

In den namiddag van den 5den dezer is er brand ontstaan in de heidevelden van den heer mr. *J. Tonckens*, te Westervelde, gelegen aan de Norgervaart; deze brand, omtrent wiens oorzaak onzekerheid bestaat, heeft zich eindelijk aan 36 akkers gezaaide dennen van dien heer medegedeeld, en deze grootendeels vernield.

— De Geneeskundige Commissie van Drenthe heeft gisteren, na afgelegd examen, toegelaten als plattelandsheelmeester den heer *Brouwer*, van Diever, en als scheepsheelmeester den heer *Bosman*, plattelandsheelmeester van Groningen. (*Drentsche Ct.*)

GRONINGEN, 14 April.

Het Provinciaal Geregtshof heeft zich dezer dagen onledig gehouden met de behandeling eener zaak, waarvan, sedert de invoering van het thans nog in werking zijnde Wetboek van Strafregt, in vergelijking met vroegere tijden, de voorbeelden gelukkiglijk meer en meer tot de zeldzaamheden beginnen te behooren.

Terwijl in den avond van den 21sten November des vorigen jaars een aantal, meerendeels tot den boerenstand behoorende jonge lieden rustig en vreedzaam te zamen waren in het huis van den kuiper en tapper HINDRIK JANS TOPPEN, te Uithuizermeeden (buitendijks), werd die rust plotseling gestoord door een paar te Uithuizermeeden wonende boerenknechten, de eene genoemd SIEMEN HINDRIKS ZARK, en de andere ROELF HINDRIKS WEERT, die aldaar tusschen 8 en 9 uur binnen kwamen, en waarvan, nadat zij in de jagtweide plaats hadden genomen, de eerste, uit blooten moedwil, een' stoel over de tafel wierp, zoodat deze, met al wat er op was, omver viel, — daarop een' der aanwezigen een' slag aan het hoofd toebragt, en vervolgens, even als zijn makker, WEERT, op eene doldriftige wijze, met hunne zakmessen in het vertrek heromschermden, zoodat het meerdere gedeelte der aanwezigen ijlings, door deur en vensters de vlugt nam; — toen de huiswaard den beschuldigde ZARK tot bedaren poogde te brengen, hield deze hem zijn mes toe, onder bedreiging van hem ook iets te zullen geven, indien hij zich niet stil hield, en WEERT, toen hij dezen gelijkerwijze vermaande om aan zijne buitensporigheden een einde te maken, bragt hem met zijn mes onderscheidene sneden over de handen toe, en verwondde hem daardoor dermate, dat hij, gedurende meer dan twintig dagen buiten staat is geweest om zijn gewoon dagelijksch werk te verrigten; terwijl eindelijk, toen het aan een gedeelte der aanwezigen gelukt was, om beiden uit het huis te verdrijven, zes andere beschuldigden, waarvan eenigen zich met zoogenoemde vlegelkloppen hadden gewapend, uit vrees voor eenen vernieuwden aanval, en uit hevige verontwaardiging over den euvelmoed der beide eerste beschuldigden ZARK en WEERT, hen in hunne schuilhoeken opgespeurd en vervolgens den eerste in mindere — en den andere in meerdere mate — doch beiden op eene wreedaardige wijze hebben geslagen en mishandeld.

Bij 's Hofs arrest van den 9den dezer zijn alle acht beschuldigden, respectivelijk ter zake als voren, veroordeeld, — en wel ROELF HINDRIKS WEERT met eerloosverklaring, tot rasp- of tuchthuisstraf voor den tijd van zes jaren; — SIEMEN HINDRIK ZARK, tot correctionele gevangenisstraf voor den tijd van twee jaren en, ten behoeve van den staat, tot eene geldboete van honderd gulden, — en de zes overigen insgelijks tot correctionele gevangenisstraf, ieder voor den tijd van drie jaren, en, ten behoeve van den Staat, ieder en *in solidum* tot eene geldboete van vijfentwintig gulden.

— Men verneemt, dat Burgemeester en Wethouderen dezer stad heden tot agenten van Policie van de 4de klasse hebben bevorderd de agenten van Policie van de 5de klasse GERRIT VAN PROIJEN, GERRIT LUISINGH DE JAGER, en TJAARD SIEMELING.

— Gedurende het afgeloopen jaar zijn bij de Nederlandsche land- en zeemagt 4 onderofficieren, 2 korporaals en 143 manschappen, wegens regterlijke vonnissen, vervallen verklaard van den militairen stand; — 13 manschappen als eerlooze schelmen weggejaagd, of vervallen verklaard van den militairen stand met eerloosverklaring, — en 21 manschappen met briefjes van ontslag weggezonden.

— Daar er morgen (Woensdag) een Harmonie-Concert zal plaats hebben in de zaal van den Kastelein C. v. ELMPT, door de leden van het muzijkkorps der d. d. schutterij, ter eere van de nagedachtenis van hunnen voormaligen, verdienstelijken kapelmeester, den onlangs overleden heer A. J. H. WINTER, en strekken zal tot een goed doel, zoo vleit men zich niet alleen eenen aangenamen avond door te brengen, maar dat dit Concert tevens door een talrijk publiek zal bezocht worden.

— Donderdag, den 10den Mei l.l., heeft te Obergum het volgende ongeval plaats gehad. — ALIDA BRUINS, huisvrouw van G. VAN DIJKEN, wonende te Winsum, was in den middag van dien dag bij hare ouders een bezoek gaan afleggen, en had haar tweejarig kind medegenomen; nadat het kind zich een oogenblik uit de kamer had verwijderd, ging de moeder naar achteren, om naar hetzelve te zien, doch werd niet weinig verschrikt, hetzelve op het hoofd in eene waschaker te vinden liggen. Hare hulp kwam reeds te laat, want de kleine had reeds den geest gegeven.

Terwijl de grijze Koning LODEWIJK PHILIPS met zijn geslacht — uit Frankrijk verdreven — in ballingschap bij den vreemde omzwerft, — PIUS IX, eens de heraut der vrijheid, de aangebeden Vorst der Romeinen, uit het kleine Gaëta, dat hem eene schuilplaats bood, een' angstigen blik op het eerwaardige Rome slaat, wier straten bevlekt zijn met het bloed, gestort om hem terug te geven wat hij verloor, — terwijl de zachtmoedige LEOPOLD van Toscane, in dollen overmoed verjaagd en teruggeroepen, schoorvoetend en wantrouwend wederkeert, — terwijl de Keizer van Oostenrijk, op 't onverwachtst zijn Paleis te Weenen bezocht, opdat niemand hem vriendschap huichelde en hij ook bij 't wederzien der hoofdstad geene blijdschap behoeft te toonen, die in zijn harte niet huist, — terwijl de Koning van Wurtemburg in den nacht Stuttgart verliet en in zijne tweede residentie, gedwongen aan zijn volk te geven wat het vroeg, en hij op de hulde hem toegebragt, opregtelijk moest antwoorden: „dien dank verdiende ik niet; want wat ik gaf, vrijwillig gaf ik het niet," — terwijl de Koning van Pruissen te Berlijn, in staat van beleg, vertoevende, onder de bescherming staat van duizende bajonetten en op zijn slot te Potsdam welligt het kanonvuur des burgerkrijgs in zijne Staten hoort, — terwijl de Koning van Saksen, onder geleide van kavallerie het schoone Dresden ontvlugt, van eene steile rots uit de vesting Königstein bevelen geeft tot handhaving van het Koninklijk Gezag en dagen lang een getrouw leger in Dresdens straten op eigen landgenooten een moordend vuur rigt, — terwijl zoo bijna geheel Europa, door haat en vijandschap beroerd in 't harnas staat, viert geheel Nederland feest, bij de inhulding van zijn' Koning WILLEM III en weergalmt de groote en aanzienlijke hoofdstad Amsterdam van het vreugdegejuich, door duizenden en duizenden ter eere van hunnen Vorst en H. D. Gemalin aangeheven.

Gelukkig het Land, dat in dezen tijd van verwijt en strijd, in dezen tijd, die losscheurt, wat door herinnering, achting en liefde op 't naauwst verbonden was, zulk een schouwspel van eendragt tusschen Vorst en Volk kan aanbieden! Amsterdam zij er trotsch op, dat Neêrland's Koning, in feestelijken optogt en met de groet des vredes, in hare straten de hulde van duizenden ontvangt, en terwijl de groote steden van Europa, des avonds en des nachts door policie en patrouilles, in de doodelijkste stilte worden gehouden, of verlicht zijn door den gloed der wachtvuren van in hare straten kamperende soldaten, viert Nederland te Amsterdam een feest — waaraan geheel Europa vervreemd zou worden — en tooit zich heden avond met een gordel van prachtig schitterend vreugdevuur! (*Nederl.*)

Uit een van wege het bestuur der Maatschappij van Weldadigheid, onder dagteekening van den 15den April jl., in de *Haarlemsche Courant* openbaar gemaakt verslag, nemen wij de volgende bijzonderheden over, betreffende den toestand der genoemde maatschappij:

„De toeneming der bevolking beloopt over de eerste drie maanden dezes jaars 63 personen, doch zou van meer beteekenis geweest zijn, waren er niet reeds velen ontslagen, dat in dit vierendeel-jaars nog grooter getal zal uitmaken. Ook is de sterfte groot geweest, meer dan het dubbel des vorigen kwartaals, ofschoon nog niet zooveel als over gelijk tijdvak van verleden jaar. Wederom waren het verschillende ziekten, bij zwakke, afgeleefde, verkommerde bedelaars-kolonisten, die het cijfer der overledenen zoo aanzienlijk hebben gemaakt, zijnde de gezondheid in de gewone koloniën en in het weezen-gesticht vrij wel geweest.

„Het getal weggeloopenen, dat daar 15 bedroeg, is slechts 5 meer dan dat der terug gekomen kolonisten.

„Voor den veldarbeid was het winterweder buitengewoon voordeelig en aan de winterrogge heeft het geene schade toegebragt; de late rogge en die op schrale akkers mogen nog zeer achterlijk staan, de oudste en die op vruchtbaren grond vertoonen zich overal goed, en de langzame groei is doorgaande een waarborg voor een goed gewas. In de koloniën staat dit winterkoren dan ook gewenscht, inzonderheid bij de gestichten. Onze verwachting op een goed gewas der met die vrucht beteelde 836 bunders is dan ook groot.

„Met half Maart is men overal in de koloniën begonnen aardappelen te poten, waarmede zoo druk is voortgegaan, dat in enkele kolonien de poting reeds in deze week afloopt en overal vóór den 1 Mei zal geëindigd worden, dat ten minste vier weken eerder is dan vroeger en algemeen van belang geoordeeld wordt. Over de 500 bunders denkt men weêr bepoot te zullen krijgen, meerendeels op jarige brem, die namelijk een jaar op den akker heeft overgestaan, maar welke brem niet zwaar was. Eenige bunders nieuwe grond zijn voor de eerste vrucht met aardappelen bepoot.

„De bemesting van het groenland is mede genoegzaam ten einde gebragt en heeft dit jaar te Ommerschans en ook te Veenhuizen voldoende kunnen geschieden, mede door middel van uit grachten en vaarten gegravene dienstbare mestspeciën. Wanneer het voorjaarsweder nu maar invalt, verwacht men spoedig goed groenland, daar men niet anders kan zien, of de afgeloopen winter heeft de klaver en het gras weinig of niet beschadigd.

„Het vee, hetwelk behoorlijk van wintervoeder voorzien is of nog wordt, blijft in den besten staat; dat te verblijdender is, daar de longziekte onder het rundvee thans op onderscheidene plaatsen nabij de koloniën heerschende is. Ook de schapen blijven gezond en zijn met een groot honderdtal lammeren vermeerderd.

„Men is thans druk bezig aan de bewerking van het land voor zomergraan, waarvan reeds eenige bunders met haver zijn bezaaid, dat alzoo mede vroegtijdig genoeg kan afloopen, ook daar de ontbrekende aan te koopen mest, in de gewone koloniën en te Ommerschans althans, reeds is aangevoerd.

„Het boekweitveen wordt thans gehakt, tot eene oppervlakte van 80 bunders, alleen te Veenhuizen, dat met het einde dezer maand zal gereed komen, tegen dat de droogte om te branden wordt verwacht.

„In de tuinen wordt mede druk gearbeid. Men is dit jaar zeer vorderlijk met allen veldarbeid, dat een goed vooruitzigt geeft en ook de gelegenheid zal opleveren, om dezer zomer weêr groote nuttige werkzaamheden, aan vaarten en aan ontginning van veldgrond, bij de hand te nemen. Te Ommerschans is dit voorjaar reeds de vaart langs den hoofdweg, van de brug naar het gesticht, verlengd tot in de Dedemsvaart, waaruit nu onmiddellijk naar het gesticht kan worden gevaren, tot groot gemak en besparing van wagenvrachten.

„Het turfgraven door kolonisten heeft met het begin dezer maand een' aanvang genomen en zal dit jaar, ook te Veenhuizen, waar men vroeger minstens nog voor een vierde vreemde gravers noodig had, uitsluitend door kolonisten kunnen geschieden.

„In het voorgaande verslag nog niet de uitkomst van den geheelen oogst van 1848 hebbende kunnen opgeven, zoo volgt hier eene algemeene opgave daarvan:

796	bunders	winterrogge	16,988 mud	= 21	van het bunder,	
74	»	zomergerst	2,037 id.	= 28	» » »	
112	»	haver	4,314 id.	= 39	» » »	
122	»	boekweit	2,165 id.	= 18	» » »	
		rogge-, gerst- en haverstroo	4,740 voer, van 5000 Ned ponden,	= 5	» » »	
333	»	hooi	1,137 voer,	= 3½	» » »	
528	»	aardappelen	61,946 mud	= 117	» » »	
40	»	tuinvruchten en bremzaad voor . . .				ƒ 15,901
447	{	zuivel van 788 melkkoeijen voor . .				48,920
		opbrengst van aanfokkerij, vetmesterij en geschoren wol				6944

zamen 2452 bunders.

„Al die uitkomsten waren voldoende, ja van sommige vruchten best te noemen, met uitzondering alleen van de aardappelen, die ten vierden male nu voor de helft zijn mislukt, door de wederom vrij algemeen geheerscht hebbende rot-ziekte. Zonder deze ramp had men zich over een' grooten oogst te verblijden gehad.

„De fabrijkmatige werkzaamheden zijn den afgeloopen winter sterk voortgezet, zoodat de magazijnen van eigen kleedings- en liggingsstoffen ruim voorzien zijn en eenige fabrijkarbeiders, die daarvoor geschiktheid hebben, gedurende den zomer bij den veldarbeid zullen kunnen worden gebruikt.

„Het onderrigt in het breijen, stoppen en naaijen, hetwelk des winters in het weezen-gesticht te Veenhuizen aan alle meisjes geregeld gegeven wordt, heeft wederom gezet plaats gehad, even als de naai- en breischolen in de gewone koloniën worden aangehouden.

„Een aantal weezen, vondelingen en verlaten kinderen hebben dezer dagen de koloniën met ontslag verlaten, terwijl andere met verlof zijn gegaan, om eerst naar eene plaatsing om te zien. Dat dit niet aan allen gereedelijk gelukt, wien zal zulks verwonderen, die weet hoe moeijelijk het is eigene kinderen, met veel meer hulp en aanbeveling, geplaatst te krijgen.

„Het koffijzakweven in de bedelaars-gestichten heeft dit voorjaar, tot nu toe, mede sterk kunnen worden doorgezet.

„Het weven van katoenen lijnwaad in de gewone koloniën ondervindt weinig of geene moeijelijkheid meer. De bestaande voorraad laat toe, dat weldra eenige van de grootste en sterkste wevers voor den akkerbouw kunnen worden gebezigd.

„De katoenspinnerij te Veenhuizen blijft die weverij steeds van garens voorzien en daarenboven eenige ter verkoop vervaardigen. Die inrigting gaat bij voortduring uitnemend goed, even als de daarbij behoorende twernerij en sterkerij en de aan dezelve nog toegevoegde smederij en blikslagerij, welke laatste vooral de kolonien in de behoefte aan blikwerk voorziet.

„Ook de overige verschillende handwerken blijven, in verhouding tot de behoefte, goed doorwerken, met aanwending van alle kleine uitbreidingen en verbeteringen, die er van tijd tot tijd nog aan kunnen gegeven worden.

„Het schoolonderwijs blijft in 12 scholen gezet gegeven worden. Het getal leerlingen bedroeg bij den aanvang dezes jaars niet minder dan

2039 dagscholieren;
1728 avondscholieren, waarvan iedere sekse om den anderen avond onderwijs erlangt,
en 227 welke te Veenhuizen de zondagsscholen bijwonen.

In alles 3994 personen, uitmakende ruim een vierde der bevolking.

„Even zorgvuldig heeft het godsdienstig onderwijs bij alle gezindheden plaats en worden de openbare godsdienstoefeningen gezet gehouden. Het gevierde Paaschfeest zag wederom eene aanzienlijke schare tot de Christelijke gemeenten toetreden. — De avond-godsdienst, in de school van kolonie no. 2 te Frederiksoord, wordt, hoe bekrompen het lokaal ook zij, druk bezocht. In de zalen der gestichten wordt, onder het middagmaal, in den Bijbel of andere stichtelijke boeken gelezen, dat hier en daar ook 's avonds plaats vindt. — Vele godsdienstige traktaatjes worden onder de kolonisten verspreid en door de meesten met graagte aangenomen.

„Al het vermelde is op de plaats na te gaan of waar te nemen en wordt dan ook door alle welgezinde bezoekers met levendig genoegen erkend.

„Mogt het getal menschenvrienden, die deze inrigtingen waarlijk verlangen te kennen en te bevorderen, slechts meerder worden!"

Te Zwolle hebben 12 solide werkbazen zich vereenigd, om, aanvangende met deze maand, nevens de reeds bestaande spaarkas voor de leden der Zwolsche afdeeling der Nederl. Vereeniging tot afschaffing van sterken drank, voor alle handwerks- en arbeidslieden aldaar de gelegenheid open te stellen om wekelijks van hunne verdienste iets af te zonderen, ten einde het alzoo in 't gunstige jaargetijde overgespaarde, voor de behoeften van den winter te doen aanwenden. De oprigters der *Algemeene Zwolsche Spaarkas*, die vrijwillig en belangeloos deze taak op zich namen, vinden bij 't stedelijk bestuur goedkeuring. Nog zeer onlangs is in België de oprigting van zulke instellingen van regeringswege aanbevolen.

Akademie-nieuws.

GRONINGEN, 14 Mei.

Heden werd aan onze Hoogeschool bevorderd tot doctor in de Geneeskunde de heer H. L. A. B. VROOM, van de Pekela, na het verdedigen van eene dissertatio medica inauguralis de *Ruptura Lienis spontanea*.

UTRECHT 10 Mei.

De viering van den *dies natalis* onzer Hoogeschool, wegens het afsterven van Z. M. WILLEM II, op den 26sten Maart ll. uitgesteld, zal thans plaats hebben op Donderdag, den 24sten Mei, zullende de afgetreden rector-magnificus, prof. P. J. J. DE FREMERY alsdan eene plegtige redevoering houden.

Kerknieuws.

Het provinciaal kerkbestuur van Groningen heeft, in deszelfs zitting van den 25sten April j.l., tot afgevaardigden naar de algemeene synode dit jaar benoemd: den h. ew. z. gel. heer N. WARMOLTS, pred. te *Wester-Embden*, en tot deszelfs secundus: den w. ew. heer P. BOELES, pred. te *Noorddijk*.

— Volgens de *Kerk. Ct.* zullen hoogstwaarschijnlijk twee nieuwe Doopsgezinde kerkgemeenten worden opgerigt, te Stadskanaal en te Vischbuurt in Vriesland.

— De procedure door de Herv. gemeente van Uitwijk en Waardhuizen (klassis Heusden) tegen de ambachtsvrouw van Uitwijk gevoerd, is, na bijna zes jaren gehangen te hebben, geëindigd. Eene uitspraak van den Hoogen Raad, waarbij 't besluit van den Souvereinen Vorst van het jaar 1814 geldig verklaard werd, gaf aan de gemeente het regt, om een tweetal aan de ambachtsvrouw aan te bieden, ten einde zij daaruit eene keuze doe.

BREDA, 6 Mei.

Ter vervulling der alhier ontstane vacature is uit een, bij ministeriële dispositie, aan kerkvoogden, notabelen, ouderlingen en diakenen aangeboden *twaalftal* van predikanten de keuze bepaald op den w. ew. z. gel. heer J. P. HUIJGENS, pred. te Hoogmade, wiens benoeming bij collatie van Z. M. den Koning nu kan worden te gemoet gezien.

— Ds. LULOFS, pred. te Roden, heeft voor het beroep naar Eelde bedankt.

— Ds. DU CLOUX, Herv. pred. te Losdorp, heeft op nieuw voor het beroep naar Wons en Engwier (klassis Harlingen) bedankt.

Choleraberigten.

DORDRECHT, 11 Mei. Van den 9den dezer tot heden morgen negen uur zijn in het Cholera-ziekenhuis opgenomen zeven lijders en zijn vier overleden.

UTRECHT, 13 Mei. Den 6den Mei in behandeling 2 Cholera-lijders. Van den 7den tot den 13den Mei aangegeven 5, hersteld 7, overleden 1, blijven in behandeling 6.

PARIJS, 8 Mei. De afgevaardigden BERNARD en TRAUCHANT zijn dezer dagen aan de Cholera bezweken. — Die ziekte schijnt hier weder toe te nemen.

— Mevrouw RÉCAMIER, de bekende vriendin van den beroemden CHÂTEAUBRIAND, is aan de Cholera overleden.

Te Groningen, bij C.M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.